

DRAUGAS

2ND CLASS

September 15 1993

Vol. LXXXIV Kaina 35 c.

THE LITHUANIAN WORLD - WIDE DAILY

TREČIADIENIS - WEDNESDAY, RUGSĖJIS - SEPTEMBER 15, 1993

Nr. 177

Žinios iš Lietuvos - Elta

Pasirašyta Pabaltijo regioninio saugumo sutartis

Vilnius, rugsėjo 14 d. - Estijos parlamento ir vyriausybės rūmuose įvyko Lietuvos, Latvijos ir Estijos vyriausybinių delegacijų, vadovaujamų šalių premjerų Adolfo Šleževičiaus, Valdis Birkavs ir Mart Laar derybos.

Po derybų trijų Baltijos šalių premjerai pasirašė regioninio saugumo deklaraciją. Joje pabrėžiama, jog Baltijos šalyse neturi būti jokios svetimos kariuomenės. Jie taip pat pasirašė trišalę laisvosios prekybos sutartį, Baltijos šalių vyriausybės vadovų deklaraciją, nustatančią šių valstybių santykius su Europos Bendrija, kai kuriuos kitus dokumentus. Šios sutartys laikomos itin svarbiomis tolimiesiems Baltijos šalių bendradarbiavimui, nes pastaruoju metu buvo kalbama apie krizę jų santykiuose.

Bus rūpinamasi Lietuvai žalos atlyginimu

„Aš įsitikinęs, kad derybos su Rusija vyks toliau“, pareiškė prezidentas Algirdas Brazauskas, duodamas tradicinį pirmadieninį pasikalbėjimą Lietuvos radiui. „Rengiamas nemažas sąrašas susitarimų, kurie bus naudingi ir Lietuvai, ir Rusijai“, pažymėjo jis.

Prezidentas informavo, kad jau artimiausiu metu jis rengiasi sudaryti specialią darbo grupę, kuri rūpinsis žalą Lietuvai atlyginimo problema. Dėl to bus konsultuojamasi ne tik su Latvija ir Estija, bet ir Vakarų Europos šalimis, taip pat pasaulio ir tarptautinėmis organizacijomis.

Komentuodamas rugsėjo pabaigoje numatomą vizitą į JAV, prez. A. Brazauskas pabrėžė, kad jo programa didelė ir labai įtempta. Svarbiausias kelionės akcentas - Lietuvos prezidento kalba Jungtinių Tautų Generalinėje Asamblėjoje rugsėjo 29 d. ir susitikimai su JT generaliniu sekretoriumi Boutros Boutros-Ghali. A. Brazauskas taip pat susitiks su įvairių valstybių užsienio reikalų ministrais, kitais politikais, bankininkystės, verslo atstovais. Numatoma plati susitikimų su išeivija programa. Prezidentas dalyvaus JAV ir lietuvių verslininkų surengtoje konferencijoje, taip pat susitikime su verslininkais, pasakys kalbas.

Visokavičiaus nušalinimas - politinis, ne ekonominis

„Lietuvos Banko valdyba nėra įsitikinusi, kad valdybos pirmininko nušalinimas yra teisingas žingsnis“, pasakė spaudos konferencijoje valdybos pirmininko pavaduotojas Gintautas Preidys. Tuo žingsniu būtų praktiškai sustabdoma centrinio banko veikla. Pirmininko nušalinimas jis vertino, kaip politinį klausimą.

Pasak G. Preidžio, kai kurios politinės jėgos reikalauja, kad bankas darytų kredito emisiją, kuriai šiuo metu nėra jokių ekonominių prielaidų. Bankas kas savaitę vykdo valiutos varžytines komerciniams ban-

kams ir tokiu būdu didinama pinigų masė apyvartoje. Pinigų emisija be jokio materialinio ar valiutinio pagrindo yra netikslinga, nes tai sukeltų infliaciją.

Banko pirmininko įgaliojimus nutarta sustabdyti po to, kai Vilniaus miesto prokuratūra pateikė kaltinimus Romualdai Visokavičiui dėl piktnaudžiavimo tarnybine padėtimi, skiriant 20 milijonų kreditą vyriausybei per „Litimpex“ banką.

Lietuvos Banko valdyba rugsėjo 11 d. išplatino pareiškimą prezidentui ir Seimo pirmininkui, kuriame sakoma, kad kaltinimai R. Visokavičiui yra nepagrįsti ir byla subalansuota. Įvykusiame susitikime su prezidentu, R. Visokavičiui buvo pasiūlyta atsistatydinti, tačiau jis atsisakė tai padaryti.

Tėvynės Santaros - Seimo opozicinės koalicijos seniūnas Audrius Kubilius atskiroje spaudos konferencijoje pareiškė, kad Visokavičiaus nušalinimas „nėra nei ekonominė, nei finansinė, bet politinė problema“.

Seimo opozicija nori praversti socialinius-ekonominius įstatymus

„Seimo rudens sesijos darbų programoje per mažai dėmesio skiriama Lietuvos socialinei-ekonominei padėčiai“, pareiškė Seimo narys, Tėvynės Santaros frakcijos seniūnas Audrius Kubilius spaudos konferencijoje. Reikėtų įtraukti į programą bent 20 svarbiausių socialinių ekonominių įstatymų projektų, kurių priėmimas ši rudenį būtų garantuotas, pabrėžė jis.

Tėvynės Santaros frakcijos seniūnas informavo, kad ji yra parengusi keletą socialinių-ekonominių įstatymų projektų, tarp jų įstatymo dėl žemės ūkio produkcijos konkurentingumo, akcinių bendrovių įstatymo pataisų dėl akcininkų dalyvavimo bendrovės valdyme, taip pat įstatymo teisėtarkos klausimais projektus. Baigiamas rengti įstatymo projektas dėl Seimo narių pajamų ir turto deklaravimo.

Vienas projektų, kuris artimiausiu metu bus pateiktas Seimui, tai įstatymo dėl indelio indeksavimo. Jau surinkta 100.000 Lietuvos žmonių parašų, kad šis įstatymas būtų svarstomas Seime, nurodė jis.

Grūdų derlius didesnis, bet jo nepakaks

Lietuvoje 20 grūdų perdirbimo įmonių iki rugsėjo 13 d. jau surinko apie 200.000 tonų, dar tiek pat grūdų priėmė saugojimui. Palyginti su tuo pačiu praėjusių metų laikotarpiu, šiame produktoje supirkta dvigubai daugiau.

Deja, jeigu ir bus supirkti visi krašto žemės ūkio bendrovių ir ūkininkų siūlomi grūdai, numatoma, kad ateinančiais metais Lietuvai reikės importuoti vien maistinių kviečių ne mažiau kaip 200.000 tonų.

Sių metų derliaus grūdams, supirkti skirta 76 milijonai litų, pusė jų jau panaudota. Tačiau iš viso reikėtų ne mažiau, kaip 100 milijonų litų.



Rugsėjo 13 d. Pabaltijo šalių ministrai pirmininkai - Latvijos Valdis Birkavs, Estijos Mart Laar ir Lietuvos Adolfas Šleževičius - pasirašo regioninę saugumo sutartį.

Brazausko pokalbis užsienio ir vidaus politikos klausimais

Vilnius, rugsėjo 4 d. - „Visi užsienio atstovai, lankęsi šalyje Rusijos armijos išvedimo proga, teigė gerų santykių su Rusija būtinybę Lietuvai, nors šalies spaudoje pastaruoju metu būta daug priešingų vertinimų“, pasakė Lietuvos prezidentas Algirdas Brazauskas susitikime su „Lietuvos aidu“, „Respublikos“, „Lietuvos ryto“, „Tiesos“, „Kurier Wileński“, „Echo Litvy“ bei Lietuvos radijo žurnalais prezidento darbo kabinete.

Prezidento pasisakymus šia proga aprašė Ramūnė Sakalauskaitė ir Rimvydas Valatka „Lietuvos ryte“ rugsėjo 4 dieną.

Pastebėjęs, jog Lietuvoje teigiamai vertintą jo kalbą televizijoje dėl santykių su Rusija Europos žiniasklaida vertino teigiamai, prezidentas pabrėžė, kad negalima užsidaryti tik savo šalies rėmuose. Jo nuomone, šiuo metu bent dešimt valstybių yra panašioje padėtyje dėl stalinizmo moralinės, materialinės žalos. Todėl, teigė prezidentas, svarbu žinoti, kaip šią problemą traktuoją Latvija, Estija, Lenkija, Čekija, Slovakija, Vengrija, Jungtinės Tautos, taip pat Europos Taryba bei Europos Bendrija.

Kalbėdamas apie paskelbtą 146 milijonų dolerių sumą, kurios neva reikalauja Lietuva už padarytą žalą, prezidentas pasakė, jog tai - ne jo administracijos paskaičiavimai. Pasak Algirdo Brazausko, „šita antis išskrido ne iš mūsų“. Jis sakė, jog šios sumos niekas nesvarstė, buvo kalbama tik apie derybų tvarką. Žalos atlyginimą, A. Brazauskas tvirtinimu, įpareigoja referendumas.

Kodėl pravalgomi kreditai?

„Lietuvos rytas“ paklausė, kodėl tuo metu, kai skolos Rusijai grūžiamos iš užsienio kreditų, kuriuos po kurio laiko reikės grąžinti, Lietuvoje esančios valiutos niekas nesuperka? Šalies vadovas atsakė, kad tai labai blogai, prastai dirba ir šalies ekonominės tarnybos. Algirdas Brazauskas taip pat pripažino, jog „užsienio kapitalas neina į Lietuvą“. Į „Lietuvos aidą“ klausimą, ar kreditus teikiančios organizacijos nesiruošia pasirašyti sutarčių su opozicija

dėl tikslinių kreditų, A. Brazauskas atsakė, jog jis „nežino, su kuo reiktų pasirašyti tokią sutartį, nes juk niekas nežino, kas po kelerių metų bus išrinkti“. Lietuvos prezidentas taip pat pastebėjo, kad įtarumas tik komplikuoja valstybės gyvenimą, nes, jo nuomone, kiekvienas, atejęs į valdžią, visiskai atsako už savo veiksmus. Prezidentas taip pat sakė, kad „kreditų nepravalgom, išsisukam ir mokėdami už dujas, ir tai, mano nuomone, jau pasiekiamas“.

Tėstinumas užsienio politikoje

„Respublikai“ pasiteiravus, ką prezidentas mano apie užsienio politikos testinimą, buvo atsakyta, jog politikos testinimas vykdomas, nes nėra viena V. Landsbergio administracijos suformuluota nebuvusi panaikinta. Lygindamas buvusio Aukščiausiosios Tarybos pirmininko ir savo politiką, prezidentas sakė, jog tarp jų brūkšnio nėra. Jis taip pat nesutiko su spaudos apžvalgininkais, kurie rašė, kad Lietuvoje apskritai nėra jokios užsienio politikos koncepcijos. Šalies vadovas taip pat teigė, kad viešumo užsienio politikoje yra tiek kiek reikia.

Ar slepiama informacija dėl privatizacijos?

Prezidentas nesutiko su žurnalistų tvirtinimu, jog privatizacijos procese informacija slepiama sąmoningai. Jo nuomone, tai paprasčiausias apšvaistymas. Nors konstitucinės normos dėl žemės pardavimo nebūna keičiamos, A. Brazauskas pats pasisako už žemės pardavimo teises suteikimą užsieniečiams.

Šalies vadovas nepritarė minčiai, jog jis kritikuoja vyriausybės darbą. Jo žodžiais tariant, tai yra skatinanti kritika - ne žudantis, o normalus procesas.

Prezidentas pasigenda „vidinės katalikybės“

Į klausimą, kiek Lietuvai kainuos popiežiaus vizitas ir kodėl ši informacija slepiama nuo žurnalistų, prezidentas neatsakė. Kaip teigė Algirdas Brazauskas, šitaip apskritai negalima vertinti Jono Pauliaus

Il vizito reikšmės, kuri Lietuvai būsianti milžiniška? Pats prezidentas Lietuvoje dabar pasigenda „vidinės katalikybės“.

Į klausimą, kaip prezidentas vertina Restitucijos akto įgyvendinimą, A. Brazauskas atsakė, kad būtina laikytis jau priimtų įstatymų, o Bažnyčiai Lietuvoje reikia sukurti normalias darbo sąlygas.

Dėl Rusijos kariuomenės išvedimo

Grįždamas prie klausimo, kodėl nebuvo teisiškai įformintas Rusijos kariuomenės išvedimas iš Lietuvos, šalies vadovas kalbėjo, jog tai buvęs neorganizuotas reikalas. „Manėme, kad įgaliojimus turi vieni, o pasirodė, jog ne. Tikslas pasiektas. Tvarkaraštis išlaikytas, bazės perduotos“, šnekojo A. Brazauskas. Jis pareiškė, kad ne visi Lietuvoje norėjo, kad Rusijos kariuomenė laiku paliktų Lietuvą vien todėl, kad paskui būtų galima kelti triukšmą, jog A. Brazauskas neįvykdė referendumo pareiškto lietuvių tautos valios. Prezidento nuomone, dū šakiniiai apie kariuomenės išvedimą būtų fiksavę tik simbolinį faktą.

Į „Lietuvos ryto“ klausimą, ar yra paskaičiuota nauja konkreti suma, kurią Rusija turėtų sumokėti Lietuvai už padarytą žalą, A. Brazauskas atsakė, jog tokia suma dar nepaskaičiuota.

Dėl išeivių tautos Lietuvai

Šalies prezidentas savo įžanginėje kalboje taip pat daug kalbėjo apie tai, jog būtų gerai, kad kuo daugiau išeivių atvyktų į Lietuvą ir talkintų vyriausybei, bankuose, visuose valstybės ir verslo baruose. Tačiau kai „Lietuvos rytas“ paklausė, kaip jis vertina faktą, kad jo vyriausiasis patarėjas, taip pat dabartinis finansų ministras padėjo daug pastangų, kad išgrįstų iš Lietuvos Investicijų banko kūrėjas, JAV lietuvių Vytautą Dudėną, prezidentas pareiškė, „kad mes negalime absoliuti-
zuotis“.

„Negi jūs manote“, sakė A. Brazauskas, „kad V. Dudėnas yra absoliučiai tobulas?“ Anot prezidento, V. Dudėno bankas nesuvaldinio jokio vaidmens, o jeigu šis bankas paleistas, vietoj jo reikia kurti naują.

„Lietuvos ryto“ paklaustas, ar yra naujų žinių apie Prezidentūros pastatą, valstybės vadovas atsakė: „Būsiu čia. Nėra kur dėtis. Siūlo Menininkų rūmus, tačiau samata - milijonai. Dabar - ne ta aplinka. Bučiau

IŠEIVIJOS LIETUVIŲ DIENRAŠTIS

4545 WEST 63rd STREET • CHICAGO, ILLINOIS 60629

TELEFONAS (312) 585-9500

TELEFAKSAS (312) 585-8284

Ruošiamasi JT sesijos atidarymui

New Yorkas, rugsėjo 10 d. - Lietuvos, Latvijos ir Estijos misijų prie Jungtinių Tautų pareigūnai ketvirtadienį Latvijos Misijoje aptarė pasirašymą 48-ajai JT Generalinės Asamblėjos sesijai. Derindami svarbiausias savo veiklos kryptis su savo šalių Užsienio ministerijomis, jie šiuo metu ruošia svarbiausių veiklos kryptių planą.

Rugsėjo 8 d. Baltijos valstybių ambasadoriai prie JT - A. Simutis (Lietuva), A. Baumanis (Latvija) ir E. Jaakson (Estija), kreipėsi į JAV ambasadorę M. Albright paremti Baltijos valstybių prezidentų prašymą bendram pasimatymui su JAV prezidentu Clinton. Daugybė valstybių vadų, atvykstančių į Generalinės Asamblėjos atidarymą, prašo panašaus susitikimo. Žinia, Lietuvos prezidentas A. Brazauskas rugsėjo 28 d. kalbės Generalinėje Asamblėjoje, o JAV prezidentas - rugsėjo 27 d.

Jungtinis Amerikos Pabaltiečių komitetas JBANC Washington rugsėjo 10 d. parašė laišką prezidentui Bill Clinton, prašydami, kad New Yorke jis susitiktų su „demokratiškai išrinktais trijų Pabaltijo šalių prezidentais“, jiems dalyvaujant Jungtinių Tautų Generalinės Asamblėjos sesijos atidaryme.

Laiskė jie primena, jog nors Rusija yra padariusi šiek tiek pažangos kariuomenės išvedimo reikalu, Rusijos pareiškimai ir didelis skaičius jų dalinių, likusių Latvijoje bei Estijoje, kelia abejones apie Rusijos ryžtą išvesti savo kariuomenę ir iš Latvijos bei Estijos. Jie rašo, jog susitikdamas su Pabaltijo šalių prezidentais, prez. Bill Clinton pademonstruos, jog JAV iš tikrųjų remia šių šalių suverenias demokratijas ir paskatins Rusiją vykdyti kariuomenės išvedimą, kad pagaliau ir Latvija bei Estija taip pat galėtų tapti tikrai nepriklausomos.

Patvirtinta pataisa, sąlygojanti JAV karinę pagalbą Rusijai

Washington, DC, rugsėjo 13 d. - Prie JAV Atstovų rūmose priimto įstatymo, leidžiant skirti lėšas Gynybos biudžetui, buvo priimta kongresmano Richard Durbin pataisa, reikalaujanti, kad Rusija padarytų žymią pažangą išvedant savo ir Nepriklausomų Valstybių Sandraugos dalinius iš Latvijos ir Estijos, prieš skiriant bet kokią JAV gynybos pagalbą Rusijai.

Kongresmanas Richard Durbin, kuris pirmininkauja Atstovų rūmų Pabaltijo laisvės būreliui (Baltic Freedom Caucus), pastebėjo, jog rugpjūčio 31 d. pasibaigė Lietuvos okupacija, iš jos išvykus paskutiniams Rusijos kariams. „Ši pataisa paskatins Rusiją toliau tęsti savo kariuomenės išvedimą iš kitų dviejų Pabaltijo šalių - Latvijos ir Estijos“.

Pravestose pataisose taip pat

Valstybinio turto privatizavimas už valiutą tėsīs

Vilnius, rugsėjo 10 d. - Lietuvos vyriausybė nutarė tęsti valstybės turto privatizavimą už laisvai konvertuojamą valiutą. Tačiau Lietuvos piliečiai ar firmos privales atsiskaityti litais, perskaičiavus įsigyto objekto kainą pagal tos dienos Lietuvos Banko kursą. Užsieniečiai per užsienio bankus galės atsiskaityti užsienio valiuta. Rugsėjo 13 d. turėtų būti patikslintas už užsienio valiutą parduodamų objektų sąrašas - iš 100 objektų bus paliktos tik tos įmonės, kurios galėtų sudominti užsieniečius.

- Lietuvos vyriausybė nutarė panaikinti visus maito mokestius išvežamiems maisto produktams.

patenkintas, jeigu kitam prezidentui sugebėtų palikti tikrus Prezidento rūmus“. Žemutinė piliis Prezidentūrai, jo nuomone, turėtų ir politinę reikšmę. Vilniuje, anot prezidento, ypat svarbu atstatyti Lietuvos valstybingumo simbolius.

reikalaujama, kad Rusija parodytų geranoriškas pastangas užbaigti ir kitus karinius veiksmus, pažeidžiančius Pabaltijo valstybių suverenumą, pvz. artilerijos pratybas, negavus šalies leidimo joms vykdyti; kišimasi į tų valstybių oro ir jūrų erdves; įvedimą naujų dalinių bei karinės įrangos ar jų aptarnaujančio civilinio personalo, negavus valstybės leidimo; vykdomas ekonominės blokados ar kuro tiekimo nutraukimas.

Geras derlius, bloga ekonomija

Vilnius, rugsėjo 10 d. - Šiemet Lietuvoje užderėjo neblogas derlius, tačiau dėl nepalankaus oro sunku žemdirbiams įi nuimti. O ir nuėmus derlių nėra kam jį parduoti, nes perdirbančioji pramonė neturi už ką supirkti, tad priima grūdus tik laikinam saugojimui, už kurį turi mokėti žemdirbiai. O šie dėl didelių palūkanų, nesirūydamai imti valstybės siūlomų paskolų ir neturėdami grynų pinigų degalams pirkti, negali pradėti sėjos.

Lito vertė nepakilo, kiek tikėtasi

Vilnius, rugsėjo 10 d. - Lito kursas per pastarąsias dvi savaites nukrito nuo 2.8 iki 4.3 už JAV dolerį. Prieš atvykstant Šventajam Tėvui į Lietuvą buvo tvirtinama, kad popiežiaus vizito metu lito bus lygus JAV doleriui. Tačiau nesulaukus tiek daug maldininkų, kiek tikėtasi, lito staiga kritė.

Nemažai piliečių tikėjosi šiek tiek uždirbti, tad pardavė sutauptus dolerius, prieš atvykstant popiežiui.

KALENDORIUS

Rugsėjo 15 d.: Šv. M. Marija Sopulingoji; Nikodemus, Eugenija, Rolandas, Vismantas.

Rugsėjo 16 d.: Šv. Kornelijus ir Kiprijonas; Eufemija, Ludmila, Rimgandas.



SKAUTYBĖS kelias

Redaktorė j.v.s. Irena Regienė

SUBLIZGO DEIMANTAS RAKO MIŠKE

Pasakoja Sesė Nijolė

Kaukių paradas

Juokas ir triukšmas sklinda iš Bendrijos. Kaukių paradas ateina! Fantastiška eiseną. Ir kokių sutvėrimų čia nėra! Net Snieguolė (brolis baltos suknytės, labai gražus, bet ne-gracingas) ir septyni nykštukai ir tikras Rako miško kaukas (brolis Antanas Pauzulis vos įžiūrimas pro paparčių aparatus); ką sesė Rita Penčyliene vaizduoja, užsivožusi piltuvą ant galvos, dar neaišku. Na, bet bendras parados vaizdas pasigėretinai juokingas. Paukštytės-ūdrytės, vilkiukai-bebriukai klykauja iš džiaugsmo.

Miško Ženklo sueigoj

Šia sueiga matau pirmą kartą ir smalsiai stebiu. Čia susirinko didelis būrys mūsų gilvelistų su savo svečiais, Gilvelio mokyklos vedėjais, ir su mumis – suinteresuotais žiūrovais. Šiandien pilkaiji Gilwell kaklarys, kauliukus ir pažymėjimus gauna gražus būrelis mūsų vadovų. Jų tarpe ir Vyr. Skautininkė v.s. Birutė Banaitienė.

Svečiai gilvelistai pasakoja apie Miško Ženklo programą, ženklo reikšmę ir t. neįsivaizduojamą, kurio pilkoji pusė reiškia kuklumą, ramumą, tarnavimą, o rausvoji vidinė – artimo meilę, broliškumą.

Mūsų gilvelistai papasakoja apie tikrai nelengvą Miško Ženklo programą, galima sakyti, skautavimo universitetą. Smagu matyti, kad tiek daug jų t. „universitetą“ baigė ir įgytomis žiniomis dalinasi, aktyviai skatindami. Po Miško ženklo insignijų baigusių įteikimo, naujieji gilvelistai visus pavaišino specialiomis vaišėmis, atitinkančiomis jų skilties vardą. Pvz. pas „Meškas“ gavome medaus ir gėrų.

Vakaro ramioj tyloj...

Spragsi lauželis jaukioje, mažoje „Kernavės“ tunto stovyklavietėje. Aplink – sesės, broliai, skautininkai, es. Tie, kurie vakar sudarė mažuosius Tautinių stovyklų dalyvių ra-



„Žvaigždyno“ pastovyklės žvaigždutės – „Nerijos“ tunto ūdrytės Žibutė, Vaiva ir Lina.

Nuotr. N. Užabalienės

teliūs: 1928... 1938... 1948... 1958... 1968... Žilos galvos, tylios šnekos, seniai dainuotos dainos...

Brolis Alkis iš Anglijos, sesė Lilė iš Plainview, New York, – laužavedžiai. Vienas po kito siūlome jiems mielas jaunystės laužų dainas praversti, ir dainuojam, dainuojam... Sesė Albina Ramanauskienė apkasa bulves žarijomis. Greit paslinka jų skanus kvapas.

Kas niekada nesėdėjo su draugais prie laužo, sunkiai supras tą ramybės jausmą, tą ryšį žmogaus su žmogum ir su jį supančia gamta.

Mūsų, jaunų širdies „senių“, pasiklausyt atslamena jaunieji svečiai iš Lietuvos. Energingas vilnietis s.v. Ygis praveda dar negirdėtą dainą:

„Aš pasiversiu balta gulbele ir sau plaukysiu po ežerėlį. Ale nebūsiu aš tavo! Ale nebūsiu aš tavo...“

Laužo apšviesti medžiai, kaip bokštai, kaip skliautai priberti žvaigždžių. „Štai miškas rimsta vakarop, ramybė skleidžiasi aplink. Tu malda mūs priimi“. Sunertos rankos, „Ateina naktis“, pasidalintos karštos piemenėlio bulvės...

„Nors sakome dabar sudie, bet susitiksim vėl!“ 1998 metais Aštuntoje Tautinėje stovykloje. Iki pasimatymo!

(Pabaiga)

AR PASINAUDOJOTE PRIVILEGIJĄ?

LSS Statuto 67-60 straipsniai teikia privilegiją visiems įdėti davusiems (ne jaunesniems kaip 18 metų) ir Sąjungos nariams išbuvojęms paskutinius dešimt metų, dalyvauti korespondenciniuose LSS vadovybės rinkimuose.

LSS Tarybos Pirmija savo š.m. gegužės 20 d. išsiustatė „Kvieslę“ rašo:

„Kviečiame visus brolius, seses dalyvauti LSS Vadovybės rinkimuose. Su pakilia nuotaka švęsdami 75 m. lietuviškos skautybės jubiliejų, nelikime abejingi naujos LSS vadovybės rinkimuose. Gausiai dalyvausime ir siūlykime kandidatų, nes reikia naujų idėjų ir jaunų vadovų šiuo metu, kai daugelio organizacijų dėmesys kreipiamas į ateinančio šimtmečio uždavinius. Naujos LSS vadovybės privales vesti trečios ir ketvirtos kartos lietuvišką užsienio jaunimą suderinti veiklai su Lietuvos skautais didingoje Pasaulio Lietuvių seimoje“.

Ar pasinaudojote privilegija ir atlikote savo skautišką pareigą, užsiregistruodami dalyvauti LSS vadovybės rinkimuose? Jei esate vienas iš atidėliojančių, tuoj pat suraskite kažkur „nudetą“ registracijos lapą ir ilgiau nebedelsdami – pasiūskite. Jei siūlote kandidatų – tuoj pat siūskite atitinkamai užpildytus kandidatų siūlymo lapus. Registracijos ir kandidatų siūlymo lapai Rinkimų Prezidiumą turi pasiekti su ne vėlesne kaip š.m. rugsėjo 18 d. pašto antspauda. Jei registracijos lapų neberandate, ar turite kitų klausimų, tuoj pat



Lietuvių Skautų sąjungos nariai iš Australijos, Anglijos, JAV ir Kanados Lietuvos skautijos Jubiliejinėje stovykloje Kunigiskėse.

ISPŪDŽIAI IŠ STOVYKLOS LIETUVOJE

Los Angeles sesių gražiečių dėka, aš turėjau nuostabią vasarą – buvau pirmą kartą Lietuvoje ir dalyvavau Jubiliejinėje skautų stovykloje, Palangoje. Tokia kelionė man buvo įspūdinga, ir noriu pasidalinti savo mintimis.

Lietuvoje buvo dvi Jubiliejinės stovyklos – viena netoli Vilniaus ir kita – Palangoje (yra kelios skautų grupės). Pirmiausiai aplankiau Vilniaus stovyklą. Man buvo malonu matyti, kad ten patogiai stovyklavo – miegojo namukuose, turėjo vieną bendrą valgyklą ir buvo gražiausioje vietoje, miške prie ežero. Atrodo visi buvo linksmi ir entuziastiškai dalyvavo užsiėmimuose. Įdomus įspūdis man buvo, kai visa stovykla dalyvavo, estafetėje, kuri buvo paruošta vyresnių brolių. Stovykla buvo suskirstyta komandomis, ir aš irgi sutikau dalyvauti. Kai prasidėjo žaidimas, aš pradėjau bijoti, nes visi grįžo visiškai šlapi ir purvini. Reikėjo bėgti su komanda per prūdus ir purvo

balas, slinkti po virve, laiptuoti visur ir kuo greičiausiai grįžti. Aš jaučiausi kaip kariuomenėje, beveik! Bet buvo labai smagu. Grįžome pavargę, bet su didžiausiomis šypsenomis. Tuo momentu nebuvo svarbu, kad mes visi purvini, tik kad baigėme kartu. Man buvo įdomu, kad visi gausiai dalyvavo, nors buvo purvini, nei vienas nesiskundė, tik juokėsi. Man patiko, kad nieks nesirūpino, kaip jie atrodė, tik kalbėjo apie jų smagius nuotykius. Nenorėjau išvažiuoti, nes visi tokie draugiški.

Po to aš ir sesė Tina Petrušytė (irgi iš Los Angeles) keliaujome į Palangos stovyklą. Matyti Lietuvą buvo pasakiška – netikėjau, kad po tiek metų esu toje šalyje, kur gimė mano seneliai ir proseneliai, ir apie kurią mokiausi lietuviškoje mokykloje. Netikėjau, kaip gražu buvo, kiek miškų ir pievų, kiek laukų ir kaimų, kiek karvių ir gandrų...

Pagaliau atsiradom Palangoje – ten stovyklavietė kaip svajonė. Jūros kvapas supo mišką, viskas tyliai užėjęs švelniai glostė skautus ir svečius. Kaip visų nuotaikos atspindėjo tą gamtos grožį – pastebėjau skautų veiksmuose.

Pastovyklės buvo suskirstytos pagal rajonus, ne pagal amžius, kaip mes įpratę JAV-ese. Tai aš stovyklavau su „Kernavės“ tuntu iš Vilniaus. Sutikau ir vietinius akademikus skautus. Aš pirmiausiai pastebėjau, kad žmonės ten nebijojo elgtis keistai ar juokingai – visi mėgta išdykauoti. Pavyzdžiui, vieną dieną akademikai nutarė reklamuoti muge, kuri įvyko kitą dieną. Mes visi keistai apsirengėme: broliai kaip sesės, ir sesės su juokingais rūbais ir keistomis išdykauoti. Mes bėgom per visą stovyklą, šukaudami garais, daužydami indus. Visiems buvo linksma – man įdomu, kad niekas negalvojo, jog mes keistai atrodėme. Akademikai ten yra tikra šeima, nes jų yra mažai – ir jie tokie draugiški! Pati mugė man buvo keista, nes mes pardavėm suvenyrus ir maistą už pinigų – aš to nesu darysi skautų stovykloje JAV-ese. Tas man parodė, kaip dabartinėje Lietuvoje laisvi žmonės bando įsteigti kapitalizmo sistemą, ir tas viską paveikia. Buvau nustebusi, kaip visi gražiai prisidėjo prie mugės – stovykla buvo gyva ir linksma. Visi kvietė ateiti į jų kavinę, žaisti jų žaidimą ir panašiai. Ten labai kūrybingai sugalvojo kaip uždirbti pinigų. Labai reikalinga buvo, nes turtams ten labai reikia pinigų uniformoms, juostoms, ženkliukams. Daug skautų Lietuvoje dalyvauja be uniformų iškilinėse (tik su paprastais drabužiais). Aš manau, kad yra puiku, kad jie nors ir skautauja – yra

tikras noras – ir turi skautišką dvasią širdyse, o gal neturi uniformų. Aišku, yra skautų, kurie turi uniformas, tai bus malonu, kai visi galės jas dėvėti.

Vieną vakarą mes dalyvavom akademikų žodyje, kuris buvo rimtas ir pilnas jausmo. Nauji akademikai tarė žodžius po apieigų, ir buvo matyti, kad jiems buvo didelė garbė ir tikrai jautė ką pažada. Bendrai, aš mačiau, kad ta naujai įsikūrusi organizacija – skautai – Lietuvoje veikia su visomis širdimis ir didžiausiu noru. Gal jie skautauja skirtingai, negu mes išsivijome – nežaidėm skautoramos, nebuvo paskaitų, žaidimai kitokie, bet jie tikrai bandė, ir jiems labai svarbu. Jie moka kaip sukrauti lauzą ar vakariene išvirti ne dėl to, kad buvo patyrimų pamoka, bet kad reikėjo mokėti, kaip tai atlikti. Aš irgi pastebėjau, kad per sunkesnius laikus (kai buvo šalta, ar smarkiai lijo) nieks nesiskundė, tik toliau dirbo. Aš tą gerbiu, nes pas mus yra kitaip – kai lyja Californijos stovykloje, mums geriau eiti į palapines, ar lošti kortomis.

Man buvo sunku tikėti, kad buvau Lietuvoje, iki kol atėjo viena diena. Per vėliavų nuleidimą viena jauna skautė Monika žiūrėjo į mano uniformą. Po apieigų ji atėjo pas mane ir pradėjo atristi vieną mazgelį ant mano kaklaraščio. Aš klausiau: „Ka tu darai?“ Ji atsakė: „Aš atrišu tavo tėvynės ilgesio mazgą – tu esi tėvynėje, tai nereikia ilgetis“. Tuo momentu tikrai jaučiausi, kad esu Lietuvoje.

Bendrai, dienos stovykloje nebuvo labai užimtos. Buvo keletas bendrų užsiėmimų, bendrų laužų, bet dažniausiai pastovyklėse vyko užsiėmimai. Aš laiką praleidau, kalbėdamas su skautais – visiems buvo įdomu sužinoti apie jaunimą Amerikoje, kur išmokau lietuviškai ir kodėl, kaip stovyklaujam... Aš irgi daug klausimų turėjau ir sužinojau keletą įdomių dalykų: labai daug jaunimo kalba rusiškai kaip antra kalbą, beveik visi buvo pionierių stovyklose, daug kas domisi politika, ir daug nori angliškai išmokti ar jau moka.

Vieną dieną stovyklinis žaidimas, KGB ir partizanai. Buvo didžiulis mušis per visą dieną, ir visi rimtai prisidėjo. Buvo daug taisyklių, ir keletą dienų prieš jau pradėjo ruošti strategijas. Įdomu matyti, kaip lietuviai atrodo daugiau pripratę kariauti – kasdieniniame gyvenime (sunkumai) ir už jų nepriklausomybę. Kažkaip aš mačiau tokią stiprybę ir jėgą, kurios mes Amerikoje neturim. Taip pat buvo kiti užsiėmimai – grožio konkursas, akademikų paruošti žaidimai vaikams, šokiai... Paskutinį vakarą buvo šokiai, kurie man labai smagūs – gan panašūs į amerikietiškus šokius (stovykloje). Visi kartu šoko, išdykavo ir dainavo Amerikos roko grupių dainas.

DRAUGAS

(USPS-161000)

THE LITHUANIAN WORLD WIDE DAILY

Published daily except Sundays and Mondays, Legal Holidays, the Tuesdays following Monday observance of Legal Holidays as well as Dec. 26th and Jan. 2nd by the Lithuanian Catholic Press Society, 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5589.

Second class postage paid at Chicago, IL and additional mailing offices. Subscription Rates: \$80.00. Foreign countries \$90.00.

Postmaster: Send address changes to Draugas – 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629.

Pašto išlaidas mažinant, pakvitavimai už gautas prenumeras nesunčiami. Ant DRAUGO prie kiekvieno skaitytos adreso, gavus iš jo mokėsite, atžymima, iki kada yra užsimekęs.

DRAUGO prenumerata mokama iš anksto

	metams	1/2 metų	3 mėn.
U.S.A.	\$80	\$45	\$25
Kanadoje ir kitur (U.S.A. dol.)	\$90	\$50	\$30
U.S.A. savaitinis (šešt. laida)	\$45	\$30	\$25
Kanadoje ir kitur (šešt. laida U.S.A. dol.) savaitinis	\$50	\$30	\$25

• Administracija dirba kasdien nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nedirba.
• Redakcija dirba kasdien nuo 8:30-4:00, šeštadieniais nedirba.

• Redakcija straipsnius taisydo savo nuostata. Nesunaudoję straipsnių nesaugo. Juos grąžina tik iš anksto susitarus. Redakcija už skelbimų turinį neatsako. Skelbimų kainos prisiunčiamos gavus prašymą.

Jaunimas visame pasaulyje turi daug panašumų!

Yra labai daug ką pasakoti apie tą stovyklą Lietuvoje. Ne viską pamėnėjau. Tikiuos, kad per metus lietuvių visur skautaus kartu, nes mes galim daug išmokti vieni iš kitų ir gauti naujas perspektyvas. Džiaugiuos, kad turėjau tokią progą susipažinti su Lietuvos skautais! Širdingai dėkoju sesėms gražinėms už paramą – ačiū Jums už progą įsijausti į savo skautybės supratimą ir sielą.

Tara Barauskaitė

DR. LINAS M. KLYGIS

Praktika su

DR. ALLEN C. BERNTHAL
GASTROENTEROLOGIJOS
IR KEPENŲ LIGOS

6827 W. Stanley Ave., Berwyn, IL
(prie MacNeal ligoninės)
Tel. (708) 749-4617
Valandos pagal susitarimą

DR. ROMUALDAS POVILAITIS

DANTŲ GYDYTOJAS

Tel. (312) 767-7575

5780 Archer Ave.

(6 blokas į vakarus nuo Cicero Ave.)

Valandos pagal susitarimą

Kab. 312-735-4477;

Rez. (708) 246-0067; arba (708) 246-6581

DR. E. DECKYS

GYDYTOJA IR CHIRURGE

SPECIALYBĖ – NERVŲ IR

EMOCINIS LIGOS

CRAWFORD MEDICAL BUILDING

6449 So. Pulaski Road

Valandos pagal susitarimą

DR. A. B. GLEVECKAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

SPECIALYBĖ – AKIŲ LIGOS

3900 W. 95 St. Tel. (708) 422-0101

Valandos pagal susitarimą

Pirm. 3 v. p. p. 7 v. v. antr. 12:30-3 v. p. p.

treč. uždaroma; ketv. 1-3 v. p. p.

penkt. ir šešt. 9 v. v. 12 v. p. p.

6132 S. Kedzie Ave., Chicago

(312) 778-9999 arba (312) 489-4441

DR. K. A. JUCAS

ODOS LIGŲ SPECIALISTAS

GYDO ODOS AUGLIUS, ŽAIZDAS IR

ISSIPLIETUSIUS KOJŲ VENAS

KOSMETINĖ CHIRURGIJA

DR. JOVITA KERELIS

Dantų Gydytoja

3315 W. 55th St., Chicago, IL

Tel. (312) 476-2112

9525 S. 79th Ave., Hickory Hills, IL

Tel. (708) 598-8101

Val. pagal susitarimą

Tel. kabineto ir buto: (708) 652-4159

DR. P. KISIELIUS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

1443 So. 50th Ave., Cicero

Kasdien 1 iki 8 v. v.

išskyrus treč. Šešt. 12 iki 4 val. p. p.

DR. PETRAS V. KISIELIUS

INKSTŲ, PUSLIES IR PROSTATOS

gydymas bei chirurgija

5635 S. Pulaski Rd., Chicago, IL

Tel. 312-585-1955

172 Schiller St., Elmhurst, IL 60126

708-941-2606

Valandos pagal susitarimą

Vakaraais ir savaitgaliais tel. 708-834-1120

DR. S. LAL

SPECIALYBĖ – VIDAUS LIGOS

2454 W. 71st Street

(312) 434-2123

Pirm. 2-7 Antr. ir ketv. 9-12 Penkt. 2-7

Kab. tel. (312) 585-0348;

Rez. (312) 779-5533

DR. FRANCIS MAŽEIKAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

4255 W. 63rd St.

Val. pagal susitarimą: pirm. ir ketv. 12-4

6-9; antr. 12-6; penkt. 10-12; 1-6

DR. ALGIRDAS KAVALIŪNAS

Specialybė vidaus ir kraujų ligos

Nechirurginis išsiplėtusių venų gydymas

5540 S. Pulaski Rd., tel. 312-585-2802

Pirm. antr. penkt. 9 v. v. 3 v. p. p.

ketv. 10 v. v. 7 v. v. trečd.

šešt. 10 v. v. 2 v. p. p.

Susitarimo nereikia trečd. ir šešt.

Sumokama po vizito

6321 Avondale, Ste. 102

Chicago, IL 60631

Tel. 312-774-0042

Tomas Kisielius, M.D.

Steven Sandler, M.D.

Adrian Blanco, M.D.

Bozena Wittek, M.D.

Vežio ligos (Onkologija/hematologija)

Valandos pagal susitarimą

Kab. tel. (312) 471-3300

VIDAS J. NEMICKAS, M.D.

KARDIOLOGAS – ŠIRDIES LIGOS

7722 S. Kedzie Ave.,

Chicago, Ill. 60652

Cardiac Diagnosis, Ltd.

Marquette Medical Building

6132 S. Kedzie

Chicago, IL 60629

Tel. (312) 436-7700

RIMGAUDAS NEMICKAS, M.D.

S. PRASAD TUMMALA, M.D.

Širdies ir kraujagyslių ligos

Valandos pagal susitarimą

Namų (708) 584-5527

DR. ALGIS PAULIUS

ORTOPEDINIS LIGOS

CHIRURGIJA

6132 S. Kedzie, Chicago, Ill.

Tel. (312) 925-2670

1185 Dundee Ave., Elgin, Ill. 60120

Tel. (708) 742-0255

Valandos pagal susitarimą

DR. L. D. PETREIKIS

DANTŲ GYDYTOJA

ILIUZIJA

Prezidentas Algirdas Brazauskas rugpjūčio 30 d. kalbėjo per Lietuvos radiją: „Ta proga kreipiuos į jus, mielieji, pradėdami gyventi visiškai laisvi, pasistenkime būti geresni, atlaidesni vieni kitiems, visi pasistenkime atsikratyti įtarimų, įtūžio, aptemdančio mūsų gyvenimą“.

Šie žodžiai skamba labai krikščioniškai, jie net primena pamokslą. Stebėtina, kad pastaruoju metu Lietuva išgyveno dot stebuklus: rusų kariuomenės taikinga pasitraukimą iš Lietuvos, komunistų transformaciją į taurius dievobaimingus krikščionis.

Deja, faktai neatitinka šios tikrovės. Tai iliuzija. Labai norėtusi tikėti, kad Rusija leis lietuviams ir kitiems pabaltiečiams savarankiškai tvarkytis, todėl ir traukia savo kariuomenę iš okupuotų kraštų. Tačiau tikrovė rodo rusų supratimą, kad šarvuoti nėra efektingi, kontroliuojant modernios visuomenės gyvenimą. Šiu dienų pagrindinė kontrolė yra ekonominė, ir jie toliau sieks šiuose kraštuose dominuoti ekonomiškai.

Labai norėtusi tikėti, kad buvę komunistai tikrai pasidavė dievobaimingi krikščionys, kurie nuosirdžiai ragina kitus būti geresniais. Deja, visi faktai rodo, kad partokratijos darbai neatitinka žodžių. Pateiksiu pavyzdžių iš medicinos srities, tačiau manau, kad panašius reiškiniai vyksta ir kitose srityse.

Po Nepriklausomybės paskelbimo Santariškių ligoninės vadovybė leido Lietuvos piliečiams „sunkiai sergantiems kardiologinėmis ligomis, numirti, o pirmenybę operuoti buvo suteikta ne piliečiams, atvykusiems iš pietinių respublikų, nes šie atvažiuo į Lietuvą su dideliais kyšiais. Kai vienas lietuvis kardiologas užprotestavo, kad taip negalima su lietuviu elgtis, „svečiai“, greitai apie tai sužinoję, ėmė jam grasinti ir nesekmingai bandė jį nužudyti.

Antras pavyzdys. Kauno akių ligoninėje Vaikų skyriuje yra pusė šimto sveikų vaikų, kurie gydomi labai skausmingomis akių injekcijomis. Šitai bandoma pagal rusišką metodą gydyti trumparegystę. Vakarietiai oftalmologai yra pasibaisėję barbarišku vaikų

gydymo būdu, kuris trumparegystės nepagydo. Jau prabėgo treji metai, ir šis gydymas tebevyksta. Ligoninės vadovybė laikosi rytiškos pažiūros ir nenori mokytis naujoviškos vakarietiškos medicinos.

Trečias pavyzdys. Jau ketveri metai, kai bandoma steigti Lietuvoje katalikišką ligoninę. Lietuvoje katalikai susitakė su mintimi, kad jiems buvo paskirta prastiausia, seniausia, daugiausia apiešta Vilniaus ligoninė. Tačiau steigėjai turėjo viltį, kad bent bus galima sukurti nuosirdžią, geranorišką, krikščionišką dvysią. Bent aplinka būtų švari, tarnautojai mandagūs, linksmi, paslaugūs. Bent pacientų vaistai ir jų atsiėmimas maistas nebūtų išvogtas. Tačiau nomenklatūra įvairiausiais būdais trukdo šios ligoninės steigimą, neleidžia pakeisti personalo, laiko ligoninę prirakinant prie Sveikatos ministerijos.

Kai piktas žmogus užgauna krikščionį, tas krikščionis gali ir turi atleisti savo skriaudėjui. Tačiau to pikto žmogaus nuodėmė lieka prieš Dievą. Nukenčijusio krikščionio atleidimas nepanaikina nuodėmės. Tik pats žmogus gali nuodėmę panaikinti, kai jis atsispauso ir atgailauja, kiek įmanoma, atitaiso padarytą skriaudą. Kai gydytojai skriaudžia senokus, vaikus, ligonius ir kūdikius, Lietuvos žmonės jiems negali rodyti atleidimo. Todėl Lietuvos žmonės, pradėdami gyventi laisvo žmogaus gyvenimą, tegu įsisąmonina, kad tikroji laisvė yra tik tu žmonių, kurie seka Jėzaus Kristaus pėdomis. Jėzus Kristus rūpinosi ligoniais, vargšais, aklaissiais, jis rodė žmonėms Dievo meilę, bet kartu reikalavo ištikimybės Dievo Įsakymams. Jis griežtai smerkė farizejus, pabaltintus antkapius, kurie sake vienas ir darė kitaip, jis pyko ant vadų, kurie savanoriškai išnaudojo žmones. Įdomu pastebėti, kad jis nepykė ant romėnų kareivių, kurie okupavo jo kraštą. Ta nuolatine kova prieš nuodėmes savo širdyje ir prieš nuodėmes pasekmes visuomeniniame gyvenime yra krikščioniui daug svarbiau, negu svetimos okupacinės kariuomenės išėjimas iš savo krašto.

Linas Sidrys

LENKIJOS LIETUVIŲ VARGAI

KAZYS BARONAS

Mūsų korespondentas
Europoje

Lenkijos lietuvių dvisavaltinis žurnalas „Aušra“ birželio mėn. laidoje perspausdino iš Vilniaus „Vorutos“ platų pasikalbėjimą su Lenkijos Lietuvos draugijos pirm. Eugenijum Petruškevičium. Jame nušviečiamas sunkus lietuviško gyvenimo kelias Suvalkų trikampyje ne tik kultūriniame ar politiniame gyvenime, bet taip pat ir religiniame.

Nesibaigęs yra Vidugirių bažnyčios ateities klausimas, kadangi už jo slepiasi lenkiška klamsta – lietuvių skaldymas, sužadinant jų įtaką Punske ir Seinuose, perkliant religinį gyvenimą, galima atvirai sakyti, jau į Suvalkų vaivadijos užkampį. Teisingai pirm. sako, kad Vidugirių parapijos istorija yra ilga ir paini, nes reiktų grįžti 8-9 metus atgal. Mat, stant Vidugirių bažnyčią galvota, kad ji bus Punsko parapijos poskyris, o ne atskira parapija. Lietuviai nėra priešingi bažnyčios ar parapijos įsteigimui. Manding, tame steigime slypi politinis tikslas, kadangi prie Vidugirių parapijos būtų prijungti kone visi lietuviški kaimai iš Seinų parapijos ir tai neatšivėlgiant, kad kai kurių kaimų gyventojai į naują steigiamą Vidugirių parapiją turėtų važiuoti apie 12-14 kilometrų iki Seinų ir dar 12 km į Vidugirius į savo parapiją. Čia ir slepiasi ta lenkiška klamsta, norint lietuvius visiškai išguiti iš Seinų bažnyčios. Aišku, jeigu lietuvių liks tiek, kiek Seinuose, tai lietuviškos pamaldos vyks kas antra savaitė, po to kas trečia, kas mėnesis, o vėliau visiškai jų neliks. Dar toliau, prie projektuojamos Vidugirių parapijos turi būti priskirta maždaug trečdalis kaimų iš Punsko parapijos. Tuo tarpu šiuo metu Punsko parapijos etninė sudėtis yra: du trečdaliai sudaro lietuviški kaimai ir trečdalis lenkiški. Atskyrus vieną trečdalį lietuviškų kaimų nuo Punsko parapijos, tai Punske bus tiek pat lenkų, kiek ir lietuvių. Tuomet Punsko parapijoje nustos būti lietuviškomis židynys. Toks pavojus gresia greta visų kitų sunkumų: trūksta pinigų, reikalingos kapinės, reikia statyti kleboniją. Bet svarbiausias iš jų yra politinis, todėl lietuviai nelinkę leisti įsteigti ten parapiją.

Iš savo pusės norėčiau pridėti, kad labai nepalankus lietuviams yra Punsko parapijos klebonas prel. Ignas Dzermeika (tėvas lietuvis, motina lenkė).

Politinė pusė. Lenkijos lietuvių d-jos pirm. E. Petruškevičius nurodo, kad aukšti Lietuvos pareigūnai, ministrai, vengia susitikti su Lenkijos lietuvių atstovais. Priešingai lenkai. Jie, vykdamai į užsienį, pirmiausia aplanko lenkiškus telkinius, pvz. Prancūzijoje, ir tik vėliau vyksta į Paryžių, jeigu važiuodavo į buvusiąją Sov. Sąjungą, pvz., gen. Jaruzelski, jis apsislėgęs ir Vilniuje, susitiko su lenkais, ko Lietuvos valdžios vyrai nedarydavo. Mano nuomone, pirm. E. Petruškevičius labai teisingai sako, kad Lietuvos pareigūnai turėjo, o gal net ir dabar tebeturi Turgenovo muziką bruozų: esu muzikas ir didžiausia garbė, jeigu ponas prikanda liežuvi, burba sau po nosimi, stengiasi užsirašyti kiekvieną žodį: — Antras punktas. Negerti... Kaip sakėte, ko? — Spiritinių gerimų. — Aha, spiritinių. — Čia aš, vaikinai, pajuokavau, — susigėsta. — Kaip sakėte, juokauti? — Ir kreždena: juokauti. Mokytojas nebežino, ką daryti. Pradeda klausinėti.

TRUPUTIS KITO
GYVENIMO

VIDMANTAS POVILIONIS

58

— Aišku, apie šokoladą.

Razmikas vaikštinėja, sukdamas galvą. Po kelių dienų vėl priejo:

— Nesutikau, — sako. — Nei dėl šokoladų, nei dėl pranešinėjimų.

Mūsų mokslo dienos baigiasi, bet mūsų dar nesupažindino su darbo apsaugos taisyklėmis. Tai bus mūsų argumentas — kelionis paromis atitolinsime karcerį. Gaminame po vieną dvi dėžutes. Tik Augis beveik pasiekė normą. Vieną dieną Augis pradėjo piešti ant dėžučių baidyklės. Sekėsi neblogai. Kitą dieną atbėga Pašninas, pakliuvęs už Moldavijos nepriklausomybę. Dėl to gavęs aštuonerius metus. Klausia, ar kas iš mūsų piešia. Augis prisipažįsta: bandau.

Pasirodo Pašninas, vienintelis žinojęs dailininkas, atsiėmė savo porciją. Po dažymo visos baidyklės išlindo, tik jau raudonos spalvos — buvo pieštos cheminiu pieštuku.

Pagaliau atsitiko tai, kas užbaigė mūsų ir administracijos bylą. Kieme į dalis supjaustė garvežį. Atvažiuos kranas turėjo sukelti tuos gabalus į vagonus. Aišku, pasiuntė mane ir Augį. Braidėme po sniegą iki juosmens, užkabinome kelis gabalus. Vargais negalais pavyko juos iškelti. Ėmėmės katilo, ir tapo visai nelinksma. Kabliai, padaryti iš armatūros nuo svorio atlinkdavo. Kelis kartus nukrito visai šalia. Spėk pabėgti.

— Aš dar noriu gyventi, — pasakiau ir nuėjau. Triukšmas.

zauska, kai jis, būdamas Suvalkuose apie 1986-87 m., spaudos konferencijoje pasakė, kad yra nepaprastai dėkingas Lenkijai, o ypač generolui Jeruzelskiui, kuris malonėjo jį priimti. Taigi čia yra muziko psichologija. Nepalanki Lietuvai yra Lenkijos spauda, kuri ir toliau veda plačią Vilniaus propagandą. Pasakmės? Lenkų tauta neatšakė ir greitai laiku neatsisakys Vilniaus ir Vilniaus krašto. Tačiau įdomu, ar Lietuvoje visi suvokia tą lenkišką nusistatymą, o gal net lenkišką antagonizmą Lietuvai.

Įdomu, ar Lietuvai yra žinomas toks įvykis. Vatikane buvo laikomos šv. Mišios, dalyvaujant Lenkijos prez. Lech Walensai (lenk. „Waleša“ — bastūnas) ir prof. V. Landsbergiui. Lietuvis ištisė ranką lenkui, tačiau L. Walensa ją atstūmė. Tai įdomus mostas ir lietuvių tauta neturėtų šito pamiršti. Juk tai buvo šv. Mišių metu, kada tikintieji vienas kitam paduoda ranką susitaikymui. Tuo tarpu L. Walensa neįstiesė savosios, išstiebtai V. Landsbergio rankai. Jis pažemino ne tik V. Landsbergį, bet ir visą lietuvių tautą.

Spėjau, kad E. Petruškevičiui nėra žinoma L. Walensos uošvių gimtinė. Tėvai yra gimę Vilniaus krašte, jo žmonos vardas yra Danutė, o geriausios D. Walensienės draugės vardas Gražina. Ko galima tikėtis iš L. Walensos, kuriam uošviai tikrai pripasakojo daug siaubingų dalykų apie lietuvių.

Bet Lietuva turi taip pat draugų lenkų tarpe. Prie jų priklauso Paryžiuje leidžiamas „Kultura“ žurnalo redak. Jurgis Giedroyc, Lietuvos lenkas (sulenkęs lietuvis), kuris šį įvykį paminėjo prancūziškai laikraštyje.

Lenkijos LB-nė Seinų vidurmiestyje norėjo pastatyti vysk. A. Baranuskio paminklą. Deja, miesto burmistras pranešė, kad Seinų vidurmiestyje tokiam paminklui vietos nėra, kadangi 5 m. paminklo dydis verčia ieškoti vietos, kurioje paminklas papildytų architektūrą, ne konkuruotų su ja. Įterpus paminklą pagal L. LB-nės pasiūlymus, paminklas sudarytų konkurenciją šv. Agotos koplyčiai. Burmistras siūlo paminklą statyti šalia projektuojamų lietuvių kultūros namų.

Liepos 3-4 d. Punske bei Seinų ir Punsko ap. kaimuose įvyko jau antras Suvalkų krašto Klojimo teatrų festivalis. Jame dalyvavo Marijampolės rajono

— Nesu supažindintas su saugumo technika. Nenoriu, kad doras žmogus mane užmuštų ir sėstų į kalėjimą.

Po kelių dienų Bolonkiną, Augų ir mane kviečia į meistrų kambarį. Čia mūsų laukia saugumo technikos inžinierius. Ilgai laktė, kol ji surado. Kažkas, žinoma, ima pinigų, tik jo zekai niekada nemato. Kaip ir daugelio, už kuriuos zekai dirba. O jau saugumo technikos inžinierius tikrai niekas niekada nebuvo regėjęs. Jei reikėdavo, zekas brigadininkas pakisdavo pasirašyti žurnale. Tačiau šį kartą pasirašyti prašo pats viršininkas. Mes atsisakome. Mes turime išklausti instrukcijos. Inžinierius paaiškina, kad neverta kišti nagų prie elektros. Ir vėl patiesia žurnalą. Mūsų neapgausi: aš pats kurį laiką dirbau saugumo technikos inžinieriumi. Todėl mums dar neaiškus instruktažo periodiskumas, darbo drabužių komplektavimas, jų nešiojimo terminai, oro drėgmė ir temperatūra patalpoje. O koks leidžiamas dulktumas? Kaip matuojamas? Prašome parodyti saugaus darbo metodus. Ir gauname pažadą: kitą kartą mus instruktuos išsamiau.

Kitas kartas po dviejų dienų. Įeiname kuo rimčiausiais veidais. Sėdame ant kėdžių. Išsiimame popierių. Mes pasirenge užsirašyti. Žmogelis aiškina apie darbą prie šlifavimo mašinos. Dabar jis skaito papunkčiui iš instrukcijos. Mes rašome. Ramu ir saugu. Inžinierius leidžia sau pajuokauti kaip tikras rusas; darbo metu nepatariama gerti spiritinius gėrimus. Bolonkinas prikanda liežuvį, burba sau po nosimi, stengiasi užsirašyti kiekvieną žodį:

— Antras punktas. Negerti... Kaip sakėte, ko? — Spiritinių gerimų. — Aha, spiritinių. — Čia aš, vaikinai, pajuokavau, — susigėsta. — Kaip sakėte, juokauti? — Ir kreždena: juokauti. Mokytojas nebežino, ką daryti. Pradeda klausinėti.

KONFERENCIJOS SU
LIETUVA IR JŲ
NEVEIKSMINGUMAS

VYTAUTAS ŠEŠTOKAS

Š. m. birželio 19 ir 20 dienomis Detroito priemiestyje įvyko Pasaulio Lietuvių Bendruomenės šaukta konferencija spręsti bręstantį konfliktą tarp Lietuvos ir išeivijos lietuvių. Šią konferenciją buvo atvykęs ir Lietuvos ministras pirmininkas Adolfas Šleževičius.

Buvo daug posėdžių, pageidavimų, pasisakymų, aiškinimosi ir nutarimų, kurie iki šiol dar nėra vykdomi.

Detroito konferencijos tęsinys buvo perkeltas į Birštoną. Konferencija prasidėjo rugpjūčio 16 dieną. Vėl tos pačios temos: Lietuva — išeivija; ryšiai ir neišnaudotos galimybės.

Be kitų kraštų svečių, kaip rašo Lietuvos spauda, į Birštoną atvyko JAV Lietuvių Bendruomenės atstovai, valdybos pirmininkas V. Maciūnas, St. Peterburgo lietuvių atstovė — J. Lauciūtė ir kiti.

Konferencijos tikslai geri — suartinti išeiviją su Lietuva, supažindinti su naujais pokyčiais, pasitarti, kaip išvengti nesusipratimų tarp Lietuvos ir užsienio lietuvių. Deja, susidariusią prarają tarp Lietuvos ir išeivijos nelengva panašaus pobūdžio konferencijomis užkasti. Čia turėtų būti Lietuvos vyriausybės autoritetingas sprendžiamas žodis šią padėtį pakeipti teigiama kryptimi.

Ministras pirmininkas Adolfas Šleževičius Detroito kon-

kultūros centro lėlių teatrą su A. Gudelio pasaka „Pasėjo senelis avižs mėnesioje“. Trakų karališkasis rūmų teatras su P. Petliuko-Pundzevičiaus „Neatmezgamuoju mazgu“. Ukmergės mėgėjų teatras su J. Žemaitės „Mūsų geroju“. Telšių Žemaitės teatras su J. Žemaitės „Piršlybomis“. Kalvarijos klostimo teatras su J. Žemaitės „Piršlybomis“ (du tie patys spektakliai?). Vaitakiemio dramos būrelis su J. Žemaitės „Mūsų geroju“, Punsko lietuvių kultūros namų teatras su J. Žemaitės „Piršlybomis“. Renginiai vyko Prištavonių, Burbiškių, Klevų kaimuose bei patį Punske. Šventė pagal tradiciją prasidėjo eiena nuo bendrabučio. Dalyvavo visi teatrai su savo vėliavomis, apsirėngę vaidinimų personažų rūbais.

Spektaklius stebėjo apie 500 žiūrovų. Daugiausia žiūrovų susilaukta Prištavonių kaime.

PLB ir kiti išeivijos veiksniai gali reikšti savo norus, pageidavimus ar nepasitenkinimus. Mūsų politinės konferencijos neįsprendė šių problemų.

Tik tiesioginis ryšys, mūsų išeivijos veiksniai, užmegztas su Lietuvos vyriausybe Vilniuje, abipusis išsiaiškinimas, vieni kitus supratimas. Kantrybė ir laikas atneš abipusius teigiamus rezultatus.

Paaikėja, kad nors ir užsirašėme, ir viską taip, kaip sakė, bet viskas ne taip. Meistrai ir brigadininkai kikenka, nusisukę į kampaną. Pagaliau įeina būrio viršininkas. Baigiame kankinti tą niekuo dėtą žmogų. Pasirašėme. Kartu tai ir nuosprendis mums — į karcerį. Formalumai baigti.

KARCERYJE

Einame pro darbo zoną. Pro gyvenamąją zoną. Nė gyvos dvasios. Paskambina prie lentinės tvoros. Ateina kitas prižiūrėtojas. Atrakina. Ileidžia vidun. Čia vėl kelios eilės vielų, tvora — atskiras aptvaras, o jame mažas namelis. Prižiūrėtojų kambarėje liepia nusirengti nuogai. Iščiupinėja apatinius, įtartina apžiūri mano kojines. Numeta išblukusius plonus darbinus drabužius ir nuplyšusias, įsispiriamas šlepetes. Apsirengiu — palaidinė nudryžusiais skvernais, viena rankovė tik iki alkūnės, viena saga.

Mane nuveda į kambarį. Netrukus taip pasipuošusius pristato ir tuodu — Bolonkiną su Pašninu. Kamera mažytė. Viduryje iš rastgalių kokių 30 cm aukščio stalielis ir suoliukai, tvirtai įbetonuoti į grindis. Šonuose užlenkti ir užrakinti spynomis lentiniai gultai. Sėdime ir šnekamės. Trise gauna linksma. Nutariame kiekvieną dieną priminti apie save pareiškimu. Jau dabar pradėdame reikalauti popieriaus ir pieštuko. Gauname. Ir įteikiame tris pareiškimus.

Signalas miegoti. Prižiūrėtojas atrakina ir atlenkia nuo sienos ant grandinių kabančius plikų lentų gultus. Užlipu į antrą aukštą. Teoriškai — kuo aukščiau, tuo šilčiau. Nemiegu visą naktį. Girdžiu, kaip vartosi ir dūsausja mano kolegos. Vis šaltiau ir šaltiau. Praverstų ir ta pusė rankovės. Suprantu, kodėl atėmė batų. Batai puikiausia pagalvė. Dedu ranką ir šiaip ir taip ant geležinio apkausto.

(Bus daugiau)



„Sudiev, mokykla!“, — abiturientų vardu žodį prie paminklo Jaunimo centro sodelyje tarė Čikagos lit. mokyklos abiturientė Onutė Utz. Toliau — Audra Prialgauskaitė. Abi jos rugsėjo 11 d. vėl grįžta į Jaunimo centrą, tik šį kartą į Pedagoginį lituanistikos institutą.

Nuotr. Gintaro Plačo

MOKYTOJŲ STUDIJŲ SAVAITĖ

VIDA BRAZAITYTĖ

(Pabaiga)

Tautinių šokių pamokos metu J. Matulaitienė mokinio šokėjų kojas.

Vietoj paskaitos turėjome susikaupimo valandėlę. Pradėjome procesiją nuo baltųjų rūmų į kryžių kalną. Meldėmės ir giedojome. Susikaupimą baigėme šv. Mišiomis.

Pradėjus lietuvių lyti, vėliau nuleidimo nebuvo. Nors ne daug tepalio, vakarinės programos — lauzo nebuvo galima praveisti lauke. Jaukioje salėje, Švietimo tarybos pirmininkei ir studijų savaitės viršininkams uždegus žvakę lauzą, smagiai praleidome laiką dainuodami, vaidindami, deklamodami, besijuokdami, šokdami: „Laužai liepsnoja vakaruos, pietuose, šiaurėje ir rytuose. Nuo jų lietuviška dvasia aplėks pasaulį keldama...“

Penktadienis, rugpjūčio 20 d.

Atrodė, kad po vakarykščio lietaus oras turėjo atvėsti. Atsikėlė pajutome, kad karšta saulutė vėl kaitins. Rytinė darbotvarkė — įprasta tvarka. Lietuvių kalbos kultūros pamokoje tėvas Vainys tęsė įvairių klaidų taisyklą ir taisyklių mokymąsi.

Apskritai stalo diskusijas praleidome padarydami diskusijų santrauką visos savaitės. Perėjome visus kalbėtus punktus: visi sutiko, kad tiek lietuvių kalbos kultūros, tiek lietuvių bendruomenės svarbu turėti bendrą tikslą — išlaikyti lietuvių kalbą savo tarpe. Privale vieningai dirbti savo tikslų įgyvendinimui, neišskiriant ir nelietuvių, nes jie taip pat priklauso mūsų bendruomenei. Turime bendradarbiauti su lietuviu iš Lietuvos. Didelė padėka priklauso dr. Daliai Katiliūtei-Bojdstun už šios savaitės apskrito stalo diskusijų formulavimą. Ji nustatė bendras gaires pokalbiams, kurias vėliau plėtė visi diskusijų dalyviai.

Po diskusijų Los Angeles Šv. Kazimiero lit. mokyklos mokytojos Danguolės Varnienės paskaita „Dainų, žaidimų, vaidinimų ir programų abėcėlė“. Jos šūkis — kiekvienas šeštadienis mokykloje turi būti šventė. Šiai dienai D. Varnienė pasirinko „P“ raidę (turėjo pasikabinusi P raidės „grandinėle“). Ir šitaip pradėjo: „Paprasta, praktiška, pavyzdinė pamoka. Prašom prašom paklausti — programą pimsime patys“. Vaidinimo aplinka — pavaras popietė, pajūry pučia pietų vėjelis; veikėjai — ponas Petras, ponis Pupienė, panelė Pupytė Pelytė. Šie veikėjai pamatę Pingviną iš Pasakų pasaulio. Mokytoja kiekvienam vaidinimelio veikėjui turi kostiumą (ji pasikvietė kai kuriuos stovyklautojus vaidinimą suvaidinti). Toliau sekėme pasaką.

Vaidinimą pabaigus, temą galime tęsti atitinkamomis dainomis, žaidimais ir šokiais.

Visi žavėjosi šia paskaita! Mokinių žodynas plečiamas, jie patys gali padėti kurti pasaką. Mokytojai gali sukurti dainas, eilėraščius, pasakas tos dienos temai. Mokytoja Varnienė perėjo į kitas abėcėlės temas kiekvienai raidei. Ji pabrėžė, kad kiekvieną šeštadienį ateina į pamokas su krepšiais, krepšeliais, maišais, maišeliais, kuriuose mokiniai randa kostiumus, butaforiją. Paskaita puiki, o paskaitininkė — puikėsnė!

Popietinė programa — dainavimas, pietūs, laisvalaikis, darbo grupė (ši kartą jau be Jūratės Harris), tautiniai šokiai —

vyko ta pačia tvarka.

Popietinė paskaita — dr. Jolitos Kavaliūnaitės „Vytautės Žilinskaitės kūryba“. Paskaitininkė trumpai apibūdino Žilinskaitės kūrybą. Keli stovyklautojai perskaitė ištrauką iš V. Žilinskaitės kūrybos.

Vakarinę programą pradėjome šv. Mišiomis, vėliau nuleidimu ir vakariene. Tolimesnė programa buvo pavadinta „Linksmavakariu“. Nuo pat ryto stovyklautojai klausė studijų savaitės vadovybės, kas tai bus. Atsakymas — staigmena! O staigmena buvo tokia. Visi stovyklautojai susėdė didžiojoje salėje išskyrus kelis. Dvi mergaitės, maršui grojant, į salę atvedė nieko nežinantį (apie staigmeną) kun. Juozą Vaisnį, SJ, pasodino jį iškilmingai sostan ir pradėjo vėdinti didžiuliais lapais. Susirinkusieji kun. Vaisnį sutiko plojimais. Staigmena — kun. J. Vaisnio, SJ, 50 metų kunigystės jubiliejaus sukaktis! Jo gyvenimo nuotrūpas apibūdino buvusi jo mokinė Vida Brazaitytė. Po to suvaidinta „Kun. Vaisnio gyvenimas“ trijuose veiksmuose. Pirmame veiksmo — kūdikėlis Juozelis, savo keturių sesučių lepinamas, pradėjo reikštis kalbininku. Antrame veiksmo klierikas Vainys moko visus (studentus, mokytojus, visuomenininkus) taisyklingos lietuvių kalbos. Trečias veiksmas — Dainavoje. Mokytojų studijų savaitėje. Moko mokytojus, o tie vis tiek nemoka galūnių, taisyklingų išsireikškimų. Kun. Vainį vaidino Ona Lukienė, pranešė, kad buvo Gražina Kramer, o kiti vaidintojai — studijų savaitės dalyviai. Pagrindinė vaidinimo režisierė — Nijolė Gierštikienė. Visų stovyklautojų vardu kun. Vainį pasveikino jo buvęs mokinys Apolinaras Bagdonas.

Kunigas buvo papuoštas ažuolo lapų vainiku ir jam iškeltas visų stovyklautojų pasirašytas sveikinimas. Sugiedojus „Ilgiausių metų“, jubilatas padėjo visiems už nuostabią staigmeną. Sekė vaisės ir jubilato valsas, kurio metu visos stovyklautojos turėjo progą pašokti su kun. Vaisniu. Vėliau buvo rodoma vaizdajuostė „The Baltic States“, kurią atvežė Švietimo tarybos narė Ramunė Kubiliūtė.

Šeštadienis, rugpjūčio 21 d.

Lietuvių kalbos kultūros pamokoje tėvas Vainys pasiėmė studentų į vietoj pamokos pravedė klausimų sesiją. Paskutinį kartą taisėme klaidas, mokėmės taisyklių. Vietoj apskrito stalo diskusijų — mokyklų ir Švietimo tarybos pranešimai. Angelė Bailey, Vasingtono lit. mokyklos vedėja, pranešė, kad mokykloje 12 mokinių. Mokosi 30 šeštadienių. Švenčiama Motinos diena ir mokslo metų užbaigimas Lietuvos ambasados rūmuose. Tėvai padengia visas išlaidas. Bendradarbiauja su Baltimorės Karaliaus Mindaugo lit. mokykla. Ją lanko 38 mokiniai, daugiausia jaunesnio amžiaus.

Omahos lit. mokyklos vedėja Aušrelė Sakalaitė pranešė, kad mokyklą lanko 14 suaugusiųjų ir 3 vaikai (visi besimokantys lietuviškai). Mokinių amžius — 6-70 metų. Turi naujas patalpas parapijos mokykloje. Suage reikalauja kalbos kursų, nes daugelis vyksta į Lietuvą arba susirašinėja su Lietuva. Švietimo taryba padeda knygomis, o Omahos Moterų klubas padeda mokyklą išlaikyti.

Detroito „Žiburio“ lit. mokyklos vedėjai atstovavo dvi

mokytojos. Mokinių maždaug 60. Darželį lanko kalbantys lietuviškai, suskirstyti į jaunesnius ir vyresnius. Jie pamokas lanko šeštadieniais ir trečiadieniais. Turi 1, 2, 5, 8, 9, 10, 12 skyrius. Yra du besimokančių lietuviškai skyriai: visai nekalbantys ir pažengusieji (abiejose įvairiam žiauri vaikais). Mokytojus sunku rasti. Tėvų komitetas padeda materialiniai. Mokykla turi nuolatinę patalpą parapijoje.

Čikagos lit. mokyklą lankė maždaug 130 mokinių. Direktorių Jūratę Dobilienę pranešė, kad tai dešimtmė mokykla. Baigusiems dešimtį skyrių, išteikiami mokyklos baigimo atestatai. Šiais metais baigė 12 mokinių. Šių metų mokyklos šventės: Vėlinės, Kaledų eglutė (suvaidino D. Bindokienės parašyta vaidinimą), Vasario 16-tą, Lietuviško žodžio šventė, skaitymo konkursas, meno paroda. Vasaros metu baigė rengti mokyklos biblioteką. Trūksta mokytojų. Tėvų komitetas padėjo 6 mokytojus atvaizduoti į Mokytojų studijų savaitę.

Didžiausia JAV-se lituanistinė mokykla, turinti 260 mokinių, yra Maironio lit. mokykla Lemonte. Kadangi direktorių Eglę Novak buvo jau išvažiavusi, Švietimo tarybos pirm. trumpai apibūdino mokyklos padėtį. Klasėse daug mokinių, todėl kiekviena mokytoja turi padėją. Patalpos darosi per mažos. Mokykla šventė įvairias šventes, iš Švietimo tarybos perka daug vadovėlių ir knygų.

Los Angeles Šv. Kazimiero lit. mokyklos direktorių yra Marytė Newsom. Mokyklą lanko 115-120 mokinių. Turi „kiškių“ darželį (nuo 3 m.). Mokyklos 11-12 skyriai pavadinti seminaru. Yra besimokančių lietuvių skyrius (10 vaikų) ir klasė (15-18 suaugusių). Tėvų komitetas „priverčia“ visus tėvus užsirašyti darbo komitetas. Lietuvių Bendruomenė labai padeda mokyklai, atkrei-

pia dėmesį į jaunus šeimas.

Po mokyklų pranešimų vyko LB Švietimo Tarybos pranešimas apie jos atliktus ir numatytus atlikti darbus.

„Vilniaus vaško muziejų“ savo paskaitoje apibūdino Detroito „Žiburio“ lit. mokyklos besimokančių lietuviškai mokytojos padėją Viliją Idzelytę. Šiam projektui ruošėsi viena mėnesį. Kiekvienas mokinys pasirinko Lietuvos žymų asmenį, kurį turėjo „ištyrinėti“. Mokiniai, apsiėmę savo vaidmenų rūbais, supažindino ir vaško muziejų atsilankiusius su svarbiausiais brožais. Matėme Vytautą Didįjį, knygnešius, Antaną Smetoną, Šarūną Marčiulionį, Loretą Asanavičiūtę ir kitus. Paskaitininkė parodė vaško muziejaus vaizdajuostę, kurią mokiniai „suvaidino“ mokslo metų pabaigai. V. Idzelytė trumpai papasakojo, kaip besimokantys lietuviškai susipažino su Lietuvos miestais.

Po pietų buvo tautinių šokių ir dainavimo paskutinės repetitijos, pasiruošimas vakaro programai. Popietę užbaigėme Broniaus Keturakio paskaita „Išpūdziai iš Lietuvos sportinio gyvenimo“.

Kun. J. Vainys, SJ, 6 val. vak. aukoj iškilmingas šv. Mišias.

Po Mišių vyko oficialus uždarymas. Studijų savaitės viršininkė Marytė Newsom trumpai apibūdino, kas buvo atlikta studijų savaitės metu, apdovanojo stovyklos vadovybę. Antroji studijų savaitės viršininkė Angelė Bailey apdovanojo visus stovyklos darbininkus ir paskaitininkus. JAV LB Švietimo tarybos pirm. Regina Kučienė tarė uždaramajį žodį, padėkodama visiems už dalyvavimą stovykloje, atliktą darbą. Lietuviško švietimo darbas — „tai yra mūsų visų pastangos, atiduotos laisvalaikis lietuviško švietimo išlaikymui. Mes sėjame, o jaunimas derliumi gerėsime“.

Po uždarymo — paskutinioji vakariene ir linksminis vakaras.

LIETUVIŲ TELKINIAI

BOSTON, MA

PIRMASIS 1993-1994 METŲ SEZONO PABALTIEČIŲ KONCERTAS

Naujosios Anglijos Pabaltiečių draugija 35-ąjį koncertinį sezoną pradeda lietuvių atliekų reitaliu rugšėjo 26 d., sekmadienį, 3 val. p.p. First & Second Church, Bostone. Tai bus reta proga išgirsti pirmą kartą apjungusius savo jėgas lietuvių kilmės muzikantų trio: Vytas Bakšys (piano), Lawrence Golan (smuikas) ir John C. Boden (ragas). Jų talentingas atlikimas tapo pripažintas ne tik Jungtinėse Valstijose, bet ir užsienyje. Programoje — J. Gaidelio „Trijų lietuvių šokių“ premjera, Banaicio sonata D minor smuikui. Taip pat skambės Brahms'o, Dukas ir Liszt'o kūriniai. Po koncerto prie kavutės vyks susitikimas su muzikantais. Rengia NA Pabaltiečių draugija, pirm. I. Veitienė.

L. Ž.

GRĮŽTA Į LIETUVĄ

Rugšėjo mėnesio pabaigoje dail. Viktoro Vizgirdos palaikai, lydimi našlės Elenos Vizgirdienės ir sūnaus Rimanto sūnų žmona Birutė, grįžta į Lietuvą. Spalio 1 d. Vilniuje, Dailės muziejuje įvyks dailininko apžvalginės parodos atidarymas. Spalio 4 d. toje pat vietoje bus oficialus su velioniu atsisveikinimas. Spalio 5 d. Vilniaus Arkikatedroje bus aukojamos šv. Mišios, kurių metu giedos Birutė Vizgirdienė. Dailininko palaikai bus palaidoti Antakalnio kapinėse, Vilniuje. Velionio pagerbimo organizatoriai yra Dailės institutas, Dailės muziejus ir Dailininkų sąjunga.

S. Š.

CLASSIFIED GUIDE

HELP WANTED

Ieškau suaugusios moters gyventi kartu ir padėti vyr. amžiaus materialiam ruošoje, bei valgio gamybine. Maistas ir alga susitarus. Kreiptis: 708-825-6404.

LAMCO

Lietuvių-amerikiečių kompanija Washington, D.C. ieško žmogaus kiemonamų tvarkymo ir remonto darbams. Atlyginimas pradžiai \$5 į val. Kreiptis: tel. 202-244-2373

Reikalingi darbininkai turintys patirtį namų išorės bei vidaus remonto darbuose. Turi turėti automobilį. Skambinti Vytui: tel. 312-523-7289.

MISCELLANEOUS

10%—20%—30% pigiau mokėsit už apdraudą nuo ugnies ir automobilio pas mus.

FRANK ZAPOLIS

3208 1/2 West 95th Street
Tel. — (708) 424-8654
(312) 581-8654

ELEKTROS.

[VEDIMAI — PATAISYMAI]

Turiu Chicago miesto leidimą. Dirbu ir užmiesty. Dirbu greitai, garantuoti ir sąžiningai.
312-779-3313
KLAUDIJUS PUMPUTIS

TAISOME

SKALBIMO IR DŽIOVINIMO MAŠINAS IR ŠALDYTUUVUS
Kreiptis į Hermis Decks
Tel. 585-6624. Nuo 8 rytų iki 6 v.v.
Kalbėti lietuviškai

IMEX AMERICA, INC.

524 State Line Rd.
Calumet City, IL 60409
Nuomuoja automobilius Lietuvoje, siūnia automobilius, labai greitai perveda dolerius į Lietuvą.
Tel. 708-868-0049, Fax 708-868-8642. Skambinkite darbo dienomis 9 v.r.—5 v.v.

V & A CONSTRUCTION

All roofing & roof repair jobs; laying of tiles & carpentry.
Call: tel. 312-254-3041

REAL ESTATE

GREIT PARDUODA

RE/MAX REALTORS
(312) 586-5959
(708) 425-7161

RIMAS L. STANKUS

- Perkant ar Parduodant
- Greitas ir Sąžiningas Patarnavimas
- MLS. Kompiuterių ir FAX pagalba
- Nuosavybės įkainavimas
- Perkame ir Parduodame Namus.
- Apartamentus ir Žemę.
- Pensininkams Nuolaida.

FOR RENT

Išnuomojamas 4 kamb. 1 mieg. butas pirmame aukšte Brighton Pk. apyl. Tel. 312-927-3231.

Išnuomojamas ordvus butas, pirmas aukštas, arti 68 St. ir Rockwell Ave; su šiluma, „utilities“. \$400/mėn. Skambinti Zakaraskui, tel. 312-776-8340.

FOR RENT

4 rm., newly remodeled apt. 71 St. & Sacramento Ave. vic. Stove and refrig.; heat & hot water incl. \$450 mo + sec. deposit. Call Sandra; 312-277-8801 or 312-434-0648.

FOR SALE

Nebrangiai parduodami mieg. kamb. baldai ir knygų spinta. Skambinti: 312-582-7756

U.S. Savings Bonds
Make Great Gifts.



A public service of this newspaper

Ar žinotė, kas įvyks ateinančią vasarą?

1994 metų vasara bus ypatingai svarbi lietuvių jaunimui — tiek Lietuvoje, tiek už jos ribų. Į Astuntą Pasaulio Lietuvių Jaunimo Kongresą rinksis jaunimas iš viso pasaulio apsvaistytis jam rūpinus klausimus. Trijų savaitių bėgyje, aplankysime Lietuvą susipažinti su dabartine Lietuvos jaunimo padėtimi; keliausime laivu Baltijos jūra aplankyti lietuvių jaunimą, gyvenantį Latvijoje ir Estijoje; ir kelionę užbaigsime Londone, kur vyks Studijų Dienos — Jaunimo Kongreso akademinė dalis. Lietuva, Laivas, Londonas — 1994 m. vasara!

ATSTOVAI:

• 6-dienos Lietuvoje, dalyvaujant seminaruose, programose, bei išvykose
• 5-dienų/4-naktų kelionė Baltijos jūra (Klaipėda, Riga, Tallinn ir Helsinki)
• Skrydis iš Helsinkio į Londoną
• 8-nios Studijų Dienos Londone
• Apgyveninimas, maitinimas ir transportas tarp miestų.
US\$1,850.00

DALYVIAI:

• 6-dienos Lietuvoje, dalyvaujant seminaruose, programose, bei išvykose
• 5-dienų/4-naktų kelionė Baltijos jūra (Klaipėda, Riga, Tallinn ir Helsinki)
• Skrydis iš Helsinkio į Londoną
• Ekskursijos po Didž. Britaniją
• Apgyveninimas, maitinimas ir transportas tarp miestų.
US\$1,990.00

TURISTAI:

• 5-dienų/4-naktų kelionė Baltijos jūra (Klaipėda, Riga, Tallinn ir Helsinki).
US\$790.00



☐ TAIP! Norėčiau paremti jaunimo pastangas išlaikyti lietuvių už Lietuvos ribų. Pridedu auką.

PAVARDE, Vardas: _____

Adresas: _____

Miestas: _____

Vaisija: _____ Pašto Kodas: _____

us\$ 50 ☐ us\$ 100 ☐ us\$ 500 ☐

Prasome čekių rašyti: LITHUANIAN YOUTH CONGRESS 1994

4000, P.O. Box 95, S. Boston, MA 02127

The "Lithuanian Youth Congress" is a non-profit organization. Your contribution is tax deductible as allowed by IRS law.

☐ TAIP! Norėčiau gauti VIII Pasaulio Lietuvių Jaunimo Kongreso registracijos info. ir anketas.

PAVARDE, Vardas: _____

Adresas: _____

Miestas: _____

Vaisija: _____ Pašto Kodas: _____

us\$ 50 ☐ us\$ 100 ☐ us\$ 500 ☐

Prasome čekių rašyti: LITHUANIAN YOUTH CONGRESS 1994

4000, P.O. Box 95, S. Boston, MA 02127

The "Lithuanian Youth Congress" is a non-profit organization. Your contribution is tax deductible as allowed by IRS law.

Pateiktos kainos gali keistis be pranešimo. Nurodytos kainos neįskaito skrydžių į Lietuvą arba atgal į namus. Papildytus lėktuvų bilietus galima užsakyti per PLJK-o keliones agentūrą (Transair, Inc. tel. 1-800-666-4901). "Tunstun" kaina neįskaito skrydžių atgal į Lietuvą arba į kitas vietas. KONGRESO ATSTOVŲ DALYVIŲ IR TURISTŲ SKAIČIUS RIBOTAS. Prasime užpildyti ir išsiųsti anketą smulkesnei PLJK-o ir skrydžių kainų lentelei gauti.



„Armonikos“ ansamblis. Vadovas Stasys Lipevičius viduryje

ARMONIKA KONCERTUOJA

Rugšėjo mėn.

17 d. 7 v.v.

Jaunimo centre, Chicago, IL, akt. Tomo Vaisietos vakaronė

18 d. 7 v.v.

ARMONIKA

19 d. 3 v. p.p.

ARMONIKA

24 d.

Liet. Bendruomenės bankete, Brookside Country Club Glendale, CA

25 d.

„Grok, Jurgel!“ koncertas Šv. Kazimiero parapijos salėje Los Angeles, CA

26 d.

Lietuvių radijo valandėlės bankete, Los Angeles CA

Spalio mėn.

2 ir 3 d.

„Lietuvių Dienos“, Los Angeles, CA

9 d.

Lithuanian Culture Club of Dayton, Dayton, OH

12 d.

Community Hall, Sunny Hills, FL

14 d.

Amerikos Lietuvių klubo salėje, St. Petersburg, FL

23 d.

Lietuvių namuose, Philadelphia, PA

31 d.

Dievo Apvaizdos parapijos salėje, Southfield, MI

Maršrutą tvarko „Lithuanian Cultural Connection, Inc.“, Pranešimui 312-238-1536.

LAIŠKAI

KUR TOLIAU SEIMAS VES LIETUVĄ?

Gamtoje nerėgėta, kad ežys virstų undine, ar varna – lakštingala. Bemaž tokius reiškinius stebime besivaduojančioje Lietuvoje. Pačia savo prigimtimi tik smurtu ir prievarta paremta komunistų partija staga pavirto demokratais. Lietuvos Komunistų partija (LDDP) pasiskelbė esanti Lietuvos Demokratinę Darbo partiją (LDDP). Naujai pasidžiūsiąsi atsiėmė visą savo kraitį, o pasagoje buvo ir Gorbio „juodai dieniai“ užkūti pinigai. Liko nepakitęs ir visas LKP „aparatas“ – sekretoriai, ideologai, agitatoriai, kegebistai, informatoriai, tardytojai su teisėjais, visi sovietiniai valdininkai, buvę stribai, kolchozų pirmininkai bei šių „antrininkai“ ir t.t. Eiliniai partijos rekrutai daugiausia išsilakstė ir į skanesnį kšnelį nepretenduoją. Kombinuoti, valdiško gero pasivogti buvo įprasta „parteinų“ privilegija, o jų buvę viršininkai jau tapę demokratais. Ir dar daugiau – Lietuvos patriotais!

LKP CK Sekretorius ideologai L. Šepetys tapo Lietuvos Aukščiosios Tarybos atstovu. Įžymus stribas V. Petkevičius – Lietuvos Respublikos Seimo Nacionalinio Saugumo komiteto nariu; KGB kankintojas – nemažų kariuomenės vadu ir t.t. O ilgametis visų šių (o ir nesuminėtų) bosas – LKP CK Pirmasis Sekretorius, pasekdamas M. Gorbaciovu, tampa Lietuvos Respublikos prezidentu. Toks staigus ir masinis pasikeitimas, keičiant poziciją ir kryptį, primena tik nepaaiškintą banginių šokimą į krantą. Kol šiuos nesuprantamus reiškinius tiria mokslas, mes visi liekame nežiniję: ar tai yra neregėtas fenomenas, ar komunistų tai diversija, ar eilinė Partijos klaida?

Baigiasi seimo stotogės. Jėgų naujiems siekiams pasisėmę, sugrįžta Pirmininko draugai, bendraminčiai – LDDP bendražygiai. Naujiems darbams buriasi seimo dauguma. Po atostogų pavargusi, sušilusi renkasi ir seimo mažuma – prezidentą už skvernų turėjo, Maskvon kažką pasirašinėti neisėjo. Ir dažnam rūpi, kokie po atostogų bus seimo planai, nes nuostolingai toliau Maskvai dirba fabrikai. Ukrainiečių Kravčuk nori Kremliui atiduoti laivyną, tai ką Maskvai įteiks lietuviškas Brazauskas? Lietuva sparčiai eina skurdyn. Ką toliau turins seimo dauguma? Kur toliau seimas ves Lietuvą?

Šiurpa, o ne abejones daug kam sukėlė prezidento parinkta seimui vadovauti kandidatūra. Gerai ir aš prisimenu Česlovą Jurseną iš sovietmečiu gausių „politvalandėlių“, kada gamyklų, įstaigų, aukštųjų mokyklų ir kiti politrukai, atitraukdami iš darbo suvarydavo žmones klausyti paskaitų, nes buvo „vedamas politinis tarybinės liaudies švietimas“. Dažnas snasdavos, stengdamasis išlaikyti sėdincio padėtį ir atmerkias akis, nes salėje sėdavo politrukas, direktorius tai bent vaizduoti reikėjo, kad klausai. Dzeržinskiškai tvirtas savo lenininėse pozicijose būdavo „žinijos“ lektorius Č. Jursėnas

Jis liepsnigai griovė supuvusį kapitalizmą, privatinę nuosavybę, smerkė Vakaruose išsislapsčiusius buržuazinius nacionalistus, rūgojo ant Lietuvoje užsilikusio „kitaip galvojančių“ kenkėjų, įrodinėjo šviesios žmonijos ateities – KOMUNIZMO neišvengiamą visam pasauliui būtinybę. Ir daugybė jį girdėjusių man pritars, kad Č. Jursėnas buvo idejai ir savo darbui atsidavęs Partijos sūnus, kad jo įsitikinimai gilūs ir nepakeičiami. Nežinios migla pradėjo sklaidytis jau pirmaisiais LDDP valdymo mėnesiais. Vėl ryškėja pažįstami komunistų veidai, jų darbai ir stilius. Šiandien jau nedaug ką stebina ir pasipylę sovietiskai represinio pobūdžio įstatymai ar diktatoriška „kitaip galvojančių“ seimo narių atžilgių posedžių vedimo tvarka. Matome, kad seimo vadovas Partijai pritiko. Tiko seimą kreipti kitur – Lietuvą stumti atgal diktatūros ir imperijos apkalto link. Tačiau tokia savo veikla jie atsako ir į po rinkimų kilusį klausimą, ar masinis persivertimas komunistų demokratais „persikrikštyjimas“ buvo eilinė jų klaida. Be priežasties ir banginiai nešoka į krantą. LKP pasidžiūsiąsi buvo skirti ne laisvės Lietuvai siekimui, o tik „dai nuojančios revoliucijos“ žlugdymui. Pritilus dainai – rišami sparnai.

Su nerimu stebėdamas šandienos įvykius, jaučiu pareigą pasidalinti savo patirtais įspūdžiais iš „brandaus socializmo“ su tikriausia to tiesiogiai nemačiusiais „DRAUGO“ skaitytojais. Tikiu, kad mano prisiminimai, o ir įvykių vertinimai pravers Jums įvardinant šandieninės Lietuvos valdžios veiksmus.

Bronius Maknickas
Camarillo, CA

KĄ GALVOJA LB VADAI?

Pastaruoju metu lietuviškuose laikraščiuose pasirodė skelbimas, prašant paremti LB įstaigą Washington, DC. Ši kreipinį-skelbimą pasirašė Krašto valdybos pirm. Vytautas Maciūnas, visuomeninių reikalų tarybos pirm. S. Gečys ir ekonominės reikalų tarybos pirm. Antanas Dambriūnas.

Spaudoje ne kartą rašyta, kad įsisteigė naujos organizacijos ir fondai, prašydami paramos jų vykdymams uždaviniams atlikti. Neabejojama iniciatorių gera valia ir kilniais norais, bet jų veikla dažnai yra dubliuojama ir neturi kontrolės apie suteiktos paramos pasiektą tikslą. Neužtenka ministrų ar įstaigų direktorių gražių padėkos laišku ir prašymo remti senelių bei našlaičių namus, grįžusius iš Sibiro tremtinius, ligonius bei seimas ves Lietuvą?

Šiurpa, o ne abejones daug kam sukėlė prezidento parinkta seimui vadovauti kandidatūra. Gerai ir aš prisimenu Česlovą Jurseną iš sovietmečiu gausių „politvalandėlių“, kada gamyklų, įstaigų, aukštųjų mokyklų ir kiti politrukai, atitraukdami iš darbo suvarydavo žmones klausyti paskaitų, nes buvo „vedamas politinis tarybinės liaudies švietimas“. Dažnas snasdavos, stengdamasis išlaikyti sėdincio padėtį ir atmerkias akis, nes salėje sėdavo politrukas, direktorius tai bent vaizduoti reikėjo, kad klausai. Dzeržinskiškai tvirtas savo lenininėse pozicijose būdavo „žinijos“ lektorius Č. Jursėnas

sausis ir vasaris – laisvinimo reikalams, o visi kiti – kitiems reikalams.

Grįžtant prie LB Krašto valdybos skelbimo, mus stebina Krašto valdybos nesuigaudymas esamoje padėtyje ir visiškai LB atskirų tarybų nesuikalbėjimas. Švietimo taryba šiuo metu – rugsėjo mėnesi, kaip ir kiekvienais metais, vykdo vaju mokyklų išlaikymui, nes Lietuvos fondo skiriama parama tik palengvina mokyklų išlaikymą, bet toli gražu nepadengia visų išlaidų. Visuomeninių reikalų taryba, remia Krašto valdybos pirmininko, skelbia vaju įstaigos išlaikymui.

Šiuo metu Washingtono veikia Lietuvos ambasada ir atstovauja jos reikalams, o LB veda savo politiką ir veikia atskirai. Ar negalėtų gauti kampa ambasados patalpose ir veikti bendrai, tuo sumažinant išlaidų kilmę? Suprantama, šiuo netikru Lietuvai metu LB ir kitų pagalba yra reikalinga. Jos reikšmės nesinori paneigti ar nuvertinti, bet taip daryti, kaip šiuo metu pasielgta, nerandu žodžio pateisinti.

Realiai galvojančieji aukotojai savo auką turėtų skirti lietuviško švietimo reikalams, o ne abejotinos įstaigos išlaikymui. Reikia bausti už nedovanotiną ir ne laiku išėjimą aukas rinkti, užmirštant svarbiausią LB veiklos paskirtį.

A. Juodvalkis
Chicago, IL

NORIU KAI KĄ PATIKSLINTI

„Drauge“ (1993.VIII.8) laišku skyrėte mano išspausdintą R. Biveinio, R. Nomickaitės ir F. Bajoro pasirašytą laišką „Vlado Jakubėno sukaktį sutinkant“.

Su džiaugsmu ir dekingumu perskaičiau taip gražiai apibūdintą brolio Vlado asmenybę. Tačiau kai ką norėčiau patikslinti. Man užkliuvo pasakymas, kad Vladas buvo „Lietuvos evangelikų reformatų vadovu ir caro patarėjo dukros sūnus“. Mūsų tėvas Povilas Jakubėnas visų pirma buvo reformatų kunigas, vėliau generalinis superintendantas – tolygu vyskupui. Vadovas jis buvo ne vien reformatams, kovodamas su rusų valdžia dėl lietuvių teisių. Iškovojęs valdžios leidimą, jis dėstė lietuvių kalbą Biržų keturklaseje mokykloje, padėdavo knygnešiams ir glaudžiai bendradarbiavo su katalikų kunigu Rimkevičium.

Mūsų motinos tėvas nebuvo caro patarėjas, bet „Imperatorienės Marijos Fiodorovnos vardo mokykloje“ globėjas. Tiesa, patarėjo laipsniu. Caro patarėjas turėtų būti rusas, o mūsų senelis buvo lietuvių kilmės. Jo seima už dalyvavimą 1831 m. sukilime buvo ištremta į Rusiją. Liūdna buvo skaityti rašinio pabaiga: „Vlado Jakubėno draugijai vadovauja nekompetentingi asmenys“. Kažin, ar iš tikrųjų taip? Pavyzdžiui, ar tikrai muzikologas prof. dr. L. Šimutis pavadinti nekompetentingais?

Vladas nemėgo jokių ginčų ir intrigų. Norėtusi, kad bet koks darbas, ruošiant jo 90 m. sukaktį, vyktų sklandžiai ir draugiškai.

Halina Jakubėnaitė-Dilienė
Chicago, IL

LAIŠKAS ŽURNALISTAMS

Baigiasi mūsų Centro valdybos laikas, o apie norinčius perimti šias pareigas mažai girdžiū. Bet iš tikrųjų noriu čia duoti mūsų žurnalo #17 apyskaitą. Spausdinimo sąskaita buvo apie 1.443 dol., o kur dar pašto ženklai ir vokai? Sugebėjome „Draugui“ įteikti 743 dol. už darbą, o 700 likome skolingi. Ir vėl dauguma neatsiskaitė. Kas galite, padėkite sutvarkyti skolą, bet daugiau žurnalų leisti neberizikuosiu. Suprantu, kad nesame pinigūčiai, bet valdybai skolą padengti nebus lengva. Naujų narių neturime, tik trejetą iš Lietuvos, tai paraginkite kolegas dar paskirti po keletą dolerių, nes beveik pusė neatsiskaitė (vienas garbės narys atsiuntė 3 dol., lyg paštas žurnalą jam veltui atneša).

Taigi toks mano kreipimasis, ir nuo to priklausys, ar mes sutiksime, kaip dažno nario prašomi, likti dar vienas kadencijai.

Rūta Kleva Vidžiūnienė
Valencia, CA

NETIKSLUS PASISAKYMAS

Gal būtų geriau prieš rašant ir skaitytojus informuojant pasitikrinti. Štai laišku skyrėte vienas kalifornietis rašo: „Ru-

sams ir kitiems išduodami lietuviški pasai, tik deja ne išėmiami. Netiesa, arba labai pasenusi tiesa. Štai 1992 m. turėjau ekskursiją iš Los Angeles, CA, ir daugelis parsivežė lietuviškus pasus. Tik reikia nueiti į Vėluskio g-vę, pasų skyrių ir antrą savaitę pasas bus tau įteiktas, dar su labai mandagiu pasveikinimu ir palinkėjimais. Tik prieš tai reikia padaryti nuotrauką, išsiimti gimimo metrikus ir pristatyti kokį nors irodymą arba su liudininkais pas notarą padarytą pažymėjimą, kad 1940 metais gyvenai Lietuvoje. Su šiuo pasu gali pirkintis nuosavybę, ją parduoti ir, jei iš Vilniaus nuvyksi į Kauną, gausi viešbutį už 8 dol. nakčiai (kitaip mokėsi 80 dol.), nes jau būsi pilnateisis pilietis. Taigi nustokime, patys nežinodami, kitus informuoti.

Juozas Kaributas
Los Angeles, CA

TELEKOMO TARIFAI

Pagal Lietuvos Telekomo tarifus, kurie, šios valstybinės bendrovės nuomone, yra labai maži, viena minutė pokalbio su JAV kainuoja 3 dolerius 20 centų, su Europa – apie du dolerius. Todėl paskambinimas iš Vilniaus į Olandiją kainuoja dvigubai brangiau, negu iš Olandijos į Lietuvą.

Ilgamečiui lietuviškos veiklos ir Katalikų Akcijos Vadui

A.†A.

JUOZUI B. LAUČKAI

mirus, reiškiamo gilią užuojautą jo žmonai IZABELEI, dukroms su šeimomis ir kartu su visa lietuvių visuomene liūdime.

Amerikos Lietuvių Romos Katalikų Federacijos Valdyba

ECONOMY AIR FARES TO VILNIUS

	Round Trip	One Way
CHICAGO—VILNIUS—CHICAGO	\$759	\$475
NEW YORK—VILNIUS—NEW YORK	\$759	\$475
FROM OCT 16	\$599	\$389
FREGATA TRAVEL		
250 West 57 Street, #1211		
New York, NY 10107		
Tel. 212-541-5707		

AMERICAN TRAVEL SERVICE
9439 S. KEDZIE AVENUE
EVERGREEN PARK, IL 60842
TEL (708) 422-3000
FAX (708) 422-3163

Jau daugiau, negu 25 metai, kai mūsų agetūra organizuoja grupines ir individualias keliones į Lietuvą ir kitus kraštus geriausiomis kainomis. Maloniai ir sąžiningai jus aptarnausime. Informacijai skambinti: 1-708-422-3000. Darbo val.: pirmadi., antradi.,

ketvdi. ir penktadi. 9 v.r.—5 v.p.p. trečiadi. 9 v.r.—7 v.v.

DRAUGAS, trečiadienis, 1993 m. rugsėjo mėn. 15 d.

A.†A.

ALEKSANDRA PAKULIENĖ

Šerbaite

Gyveno Chicagoje, Ashburn apylinkėje.

Mirė 1993 m. rugsėjo 13 d., 5 val. p.p., sulaukusi 65 metų.

Gimė Lietuvoje, Varniuose. Amerikoje išgyveno 31 m.

Nuliūdę liko: vyras Ignas, motina Francisca Šerbienė, sesuo Genovaitė Juodikienė, broliai Šerbas su šeimomis: Alfonsas, žmona Margaret, Vaclovas, žmona Vilma, Steponas, žmona Gertrude, Antanas, žmona Edda. Taip pat daug kitų giminių.

Priklausė Lietuvos Dukterų draugijai; buvo Šv. Kazimiero Seserų rėmėja.

Velionė pašarvota rugsėjo 15 d., trečiadienį nuo 2 iki 9 v.v. Petkus Marquette laidojimo namuose, 2533 W. 71 St.

Laidotuvės įvyks rugsėjo 16 d., ketvirtadienį. Iš laidojimo namų 10 val. ryto bus atlydėta į Šv. M. Marijos Gimimo parapijos bažnyčią, kurioje bus aukojamos 10:30 val. r. gedulingos šv. Mišios už velionės sielą. Po Mišių velionė bus nulydėta į Šv. Kazimiero lietuvių kapines.

Nuosirdžiai kviečiame gimines, draugus ir pažįstamus dalyvauti šiose laidotuvėse.

Nuliūdę vyras, motina, sesuo, broliai ir kiti gimines.

Laidotuvių direkt. D. A. Petkus / D. M. Petkus. Tel. 312-476-2345 arba 1-800-994-7600.

A.†A.

Elena L. Rimkus-Rimkevičius

Gyveno Chicagoje.

Mirė 1993 m. rugsėjo 13 d., 3:05 val. p.p., sulaukusi 70 metų.

Gimė Lietuvoje. Amerikoje išgyveno 43 m.

Nuliūdę liko: sūnus Stanley Rimkus, marti Kim, anūkės: Stacey ir Audra; motina Ona, sesuo Aldona Jablonskis, brolis Juozas Liubinskas; daug dukterėčių ir sūnėnų.

Velionė pašarvota trečiadienį, rugsėjo 15 d. nuo 2 iki 9 v.v. Modell Funeral Home laidojimo namuose, 5725 S. Pulaski Rd., Chicago.

Laidotuvės įvyks ketvirtadienį, rugsėjo 16 d. Iš laidojimo namų 8:45 val. ryto bus atlydėta į Šv. M. Marijos Gimimo parapijos bažnyčią, kurioje bus aukojamos 9:30 val. ryto gedulingos šv. Mišios už velionės sielą. Po Mišių velionė bus nulydėta į Šv. Kazimiero lietuvių kapines.

Nuosirdžiai kviečiame gimines, draugus ir pažįstamus dalyvauti šiose laidotuvėse.

Nuliūdę sūnus, motina, sesuo, brolis, anūkės ir kiti gimines.

Laidotuvių direkt. Modell Funeral Home. Tel. 312-767-4730.

Buvusiam Ateitininkų Federacijos Vadui ir krikščioniškosios veiklos išeivijoje puoselėtojai

A.†A.

JUOZUI LAUČKAI

mirus, jo žmoną IZABELĘ, dukteris PRANUTĘ DOMANSKIENĘ ir IZABELĘ HOWER bei jų šeimas ir artimuosius nuosirdžiai užjaučia

Ateitininkų Federacijos Valdyba

NEW JERSEY, NEW YORK — „Lietuvos Atsiminimai“, sekmadienis nuo 2 iki 3 v. p.p. iš Seton Hall Universiteto stoties, 89.5 FM bangs. „Music of Lithuania“ programos, vedamos anglų kalba, iš tos pačios stoties, taip pat sekmadienis girdimos nuo 1 iki 2 v. p.p. Dr. J. J. Stukas — direktorius, 234 Sunlit Dr., Watchung, N. J. 07060. Tel. 908-753-5636.

The right flight to Vilnius

New York
Chicago
Los Angeles
Seattle



Skyskrite SAS iš Š. Amerikos į Vilnių per Kopenhagą! Kopenhagos aerodrome lengva ir patogus persėsti į kitą lėktuvą. Čia išvengsite keleivių spūsties. Skrydžiai į Vilnių — tris kartus savaitėje. Vietinių lėktuvų tvarkaraštis atitinkamai pritaikytas transatlantiškiems. Kai būsite Kopenhagos aerodrome, aplankykite „tax free“ parduotuves. Nemažai sutaupysite! „Mileage Plus“ ir „OnePass“ nariai gauna kreditą už nukeliautas mylias. Platesnei informacijai skambinkite savo kelionių agentui arba

SAS Tel. 1-800/221-2350

SAS
SCANDINAVIAN AIRLINES



INTERNATIONAL
TRAVEL CONSULTANTS

Organizuojame grupines ir individualias keliones į Lietuvą ir visus kitus pasaulio kraštus žemiausiomis kainomis.

CARGO — siunčiame oro linija

„ZABAS“ — virš 10 skirtingų paketų pasirinkimas su garantuotu pristatymu į namus Lietuvoje per 10 darbo dienų.

9523 South 79th Avenue
Hickory Hills, Illinois 60457
Tel. 708-430-7272



ZABAS

223 Kalvarijų gatvė
Vilnius, Lietuva
Telefonas: 77-70-97 ir 77-66-02

ČIKAGOJE IR APYLINKĖSE

Justas ir Janina Lieponiai, gyv. Lockport, IL, atsiuntė steigiamam „Draugo“ paramos fondui 1,000 dol. įnašą ir laišką, kuriame rašo: „Perskaitę Jūsų (D. Bindokienės) straipsnį „Drauge“, kur nupiešėte sunkią finansinę „Draugo“ padėtį, siunčiamame savo pradinį įnašą 1,000 dol. būsimam „Draugo“ fondui mūsų dukros, a.s. Birutės atminimui. Linkėdama Jums geros sveikatos ir ištvėrmės, o „Draugui“ dar ilgai išlaikyti!“ Šalia nuosirdžios padėkos J. ir J. Lieponiams, jautiame tikrą džiaugsmą, kad dar yra žmonių, kuriems rūpi lietuviškos spaudos išlikimas.

A.a. inž. Juozui Lekui Amžinybėn persikėlus, jo atminimui – vieton gėlių – suaukotas 100 dol. J. Mokačaitis iš Lansing, MI, atsiuntė „Draugui“ paremti. Esame labai dėkingi.

Vilius Braženas, gyv. Bonita Springs, FL, yra mūsų dienraščio skaitytojas ir kartkartinis bendradarbis. Jo laiškus redakcijai dažnai spausdina Floridos laikraščiai. Pvz., liepos mėn. V. Braženo laiškus išspausdino „Bonita Banner“ (liepos 7 d., ilgoką laišką) ir „Naples Daily News“ (liepos 15 d.).

Lithuanian Mercy Lift darbuotojai džiaugiasi, kad rugsėjo 13 d. Vilnių pasiekė 5 LML talpintuvai. Talpintuvus persiuntė JAV Krašto Apsaugos departamentas. Siuntą sudaro įvairūs vaistai, medikamentai, 30 lovų ir čiužinių, disinfektantas ir specialus maistas. Siunta nukreipta į šias ligonines: Vilniaus Reabilitacijos, Antakalnio Vaikų Tuberkuliozės, Mažeikių Centrinei, Telšių Gimdymo namams, Skuodo Centrinei ligoninei, Elektrėnų Vaikų sanatorijai, Kulautuvos Vaikų Tuberkuliozės sanatorijai, Vilniaus spec. Kūdikų namams, Kačerginės Vaikų sanatorijai, Druskininkų Saulutės sanatorijai, Šiaulių Logopedinių Vaikų Globos namams ir Šiaulių psichiatriinei ligoninei.

Laisvalaikio darbų paroda bus spalio mėn. 22-24 dienomis Jaunimo centre. Užbaigtus darbus prašome pristatyti į Jaunimo centro raštinę arba susisiekti su S. Endrijoniene. Kviečiame visus prisidėti. Parodą ruošia Jaunimo centro Moterų klubas.

Šie asmenys parėmė „Saulutės“ darbą aukodami Lietuvos našlaičiams: Vidas Kazlauskas \$35, Centric Co. \$50, Laima Ardicikienė \$50, Rasa Šarauskienė \$25, Sigutė ir Juozas Užupiai \$25, Rėda ir Juozas Ardyš \$80, Lorraine Talz \$20. Labai ačiū!

(sk)

Advokatas GINTARAS P. ČEPĖNAS
2649 W. 63 St., Chicago, IL 60629
Tel. (1-312) 776-5162
14325 S. Bell Rd., Lockport, IL 60441
Tel. (708) 301-4866
Valandos pagal susitarimą

Advokatas Jonas Gibaitis
6247 S. Kedzie Avenue
Chicago, IL 60629
Tel. (1-312) 776-8700
Darbo val. nuo 9 iki 7 val. vak.
Šeštad. 9 v.r. iki 1 val. d.

ADVOKATAS Vytenis Lietuvninkas
2501 W. 69th Street
Chicago, IL 60629
Tel. (1-312) 778-0800
Valandos pagal susitarimą

Du iš Lietuvos jaunųjų poetų Vytautas V. Landsbergis ir Sigitas Parulskis rugsėjo mėnesį ir spalio pradžioje lankosi Amerikoje. Šią savaitę jiedu vieši Čikagoje: dalyvavo Santaros-Sviesos suvažiavimo programoje, kur literatūros vakare skaitė savo eilėraščius, Vytautas V. Landsbergis rodė savo režisūros ir gamybos filmus, o Sigitas Parulskis skaitė paskaitą apie dabartinę lietuvių literatūrą. Literatūrinėmis temomis Sigitas Parulskis turėjo pokalbį su Lituanistikos katedros studentais UIC rugsėjo 14 dieną. Šį penktadienį Vytauto V. Landsbergio filmai bus rodomi Seklyčioje 3 v. p.p. Sekmdienį svečiai jau bus Detroito, kur yra pakviesti popietės programai. Iš ten kviečiami lankytis Clevelande, Bostone, New York'e, Philadelphijoje ir Baltimorėje bei Washingtono, kur vietiniai lietuviai taip pat turės progos pamatyti naujojo Lietuvos meninio filmo pavyzdžius ir išgirsti šviežią nūdienės lietuviškosios poezijos žodį.

Apie savo viešnagę Amerikoje, susitikimus su Čikagos lietuviais ir išpūdžius jaunieji menininkai papasakojo, užsukę ir į mūsų redakciją (rugsėjo 13 d.).

Lietuvių evangelikų reformatų bažnyčios Sinodas įvyks rugsėjo 25-26 d. reformatų bažnyčioje 5230 S. Artesian Ave., Čikagoje. Šeštadienį, rugsėjo 25 d., 2 val. po pietų Sinodo atidarymas. Sekmdienį, rugsėjo 26 d., 10 val. ryto pamaldos. Po pamaldų pietūs parapijos salėje ir Sinodo uždarymas. Laukiami atstovai iš įvairių valstybių. Iš Lietuvos atvyksta ev. reformatų kolegijos pirmininkas P. Jašinskas.

Faustas Strolia, muzikas ir Lietuvos Vyčių veikėjas, yra „Dantų sveikatos talka Lietuvai“ rengiamos spalio 2 d. vakaro vakarienos komiteto narys. Kartu su žmona Terese dalyvavo 80-jam Lietuvos Vyčių Seime Worcester, MA, kur informavo apie steigiamą vakarienišką dantų gydymo skyrių Kauno Medicinos akademijos odontologijos fakultete.

Darius ir Girėno minėjimui rengti komitetas per išdininę Valeriją Stanaitienę atsiuntė dienraščiu paremti 50 dol. auką su padėka: „Ačiū už garsinimą ir aprašymą Darius ir Girėno transatlantinio skrydžio 60 metų sukakties, kurią minėjome Čikagoje š.m. liepos 17-18 d.“

x Rudens balius, kurio visas pelnas skiriamas „Lietuvos Vaikų Vilčiai“ įvyks šeštadienį, š.m. spalio mėn. 23 d., 6 v.v., Palos Country Club. Balių organizuoja Lietuvių Amatinių klubas. Bilietus įsigyti galima „Lietuvos Vaikų Vilties“ raštinėje (Seklyčioje) arba skambinant (312) 476-0664 ar (312) 284-6786.

(sk)

x JAV LB Vid. Vakarų apygardos valdyba, pildydama Tarybos nutarimą, rugsėjo 22 d., trečiadienį, 7 v.v., „Seklyčioje“ šaukia apygardos tarybos, apylinkių pirmininkų ir valdybų narių pasitarimą. Bus diskutuojama LB veikla ir siūlomi nutarimai ateinančiai LB Tarybos sesijai, kuri įvyks spalio 9-10 d. Čikagoje.

(sk)

ARAS ROOFING
Arvydas Klela
Dengiamo ir taisomo
visu rūšių stogus
Tel. 708.257.0746
Skambinti po 6 v.v.

VEL GIRDĖSIME „ARMONIKĄ“ ČIKAGOJE

Jau trečią kartą į Amerikos žemyną atvyksta populiariusis „Armonikos“ kolektyvas, kuris savo viešnagę šiame krašte pradės nuo Čikagos ir čia rugsėjo 18-19 d. turės pirmuosius pasirodymus. Iš viso svečiai iš Lietuvos Amerikoje žada surengti net 14 koncertų ir savo viešnagės metu pasieks net tolimąją Kaliforniją.

Kas yra ta „Armonika“, jau aiškinti nebetenka, nes daugumas mūsų tautiečių juos scenose matė ir girdėjo. O tie, kuriems tokia proga nebuvo suteikta, tai bent iš plokštelių (o jų „Armonika“ ne mažai išleido) ar per radiją su šia grupe susipažino. Grupei vadovauja muzikas Stasys Liupkevičius, kuris yra subūręs tikrai pajėgų kolektyvą.

Į Ameriką atvyksta net 11 žmonių, kurių tarpe yra keturi solistai vokalistai. Pirmasis koncertas Čikagoje įvyks šeštadienį, rugsėjo 18 d. 7 val. vakaro Jaunimo centre. Antrasis pasirodymas bus rytojau dieną, sekmdienį, toje pačioje vietoje, 3 val. p.p. Reikia pažymėti, jog tai nebus pirmojo koncerto pakartojimas, nes grupė žada duoti dvi visiškai skirtingas programas. Todėl klausytojai, kuriems „Armonika“ patinka, turės progą abi dienas išgirsti skirtingus kūrinus.

Kartu su „Armonika“ atvyksta Vilniaus Akademinio teatro aktorius Tomas Vasieta, kurio atskiras pasirodymas Jaunimo centre rengiamas rugsėjo 17 d. 7 val. vak. Čia bus pažymėta ir šio žymaus aktoriaus 60 metų amžiaus sukaktis.

„Armonikos“ iškvietimui ir koncertais rūpinasi žinoma Čikagos visuomeninė Pranešitienė. Tie, kurie mėgsta linksma, nuotaikingą lietuvišką muziką bei dainas, turėtų nepraleisti šių „Armonikos“ pasirodymų.

Edv. Š.

Irena Leonavičiūtė-Bratkuskienė, Vilniaus Akademinio teatro aktorė, po vakaros pertraukos, praleistos Floridoje, rugsėjo 8 d. grįžo į Čikagą. Ji nuo ankstyvo pavasario su vietinio „Vaidilutės“ teatro aktoriais nemažai dirba, režisuodama Petro Vaičiūno dramą „Nuodėmingas angelas“, šio veikalio premjera bus spalio 31 d. Jaunimo centro didžiojoje salėje.

x Savo mylimo dėdės a.s. Stepo Nenorto, mirusio Londono birželio mėnesį, atminimui, Regina Griškelienė atsiuntė \$100 auką paremti Lietuvos našlaičius „Saulutė“, Lietuvos našlaičių globos būrelis, dėkoja ir nuosirdžiai užjaučia gimines ir artimuosius. (sk)

x LB Švietimo taryba nuosirdžiai dėkoja Baltic Bakery savininkui Algiiui Ankui už paaukotus produktus Mokytojų studijų savaitėi. (sk)

x Madų paroda „Rudens simfonija“ spalio 3 d., sekmdienį, 12 val. PLC Lemonte. Vietas užsisakykite telefonais: 708-301-5180, — Ramunei. 708-246-1938, — Genei. (sk)

x SIUNTINIAI BE MUITO į Lietuvą siunčiami oficialiai per TRANSPAK. Pinigai pervadami doleriais. TRANSPAK 2638 W. 69 St., Chicago, IL 60629, tel. 312-436-7772. (sk)

x „Armonikos“ koncertams bilietus galite užsisakyti skambinant 312-238-1536. Koncertai įvyks Jaunimo centre, šeštadienį, rugsėjo 18 d. 7 v.v. ir sekmdienį, rugsėjo 19 d. 3 v.p.p.



Redaguoja J. Placis. Medžiagą siųsti: 3206 W. 65th Place, Chicago, IL 60629

VYTAUTUI

Vytaute galingas,
Didis kunigaikštis.
Aš žinau, ką tavo
Vardas turi reikšti.

Vytaute Didysis
Mūsų tėvų valdove,
Tu meni man gražią
Lietuvos senovę.

Tavo garsūs žygiai
Man krūtine gundo
Ir dvasia didvyrio
Manyje pabunda.

Širdyje tėvynės
Meilė degi ima
Ir girdžiu senelių
Amžiną šaukimą:

— Vilnius mūsų mintys,
Vilnius mūsų sostas,
Vilnius mūsų šventovė,
Mūsų laisvės uostas.

Vytaute, tas šauksmas
Lietuvon vadina.
Mes vis tiek atgausim
Pilį Gedimino!

Vytaute, sustiprink
Mūsų jauną dvasią —
Tautai laisvės rytą
Mes tikrai nunešim!

Vytautė Nemunėlis

Red.: Šis eilėraštis parašytas tada, kai Vilnius buvo lenkų okupuotas. Jo pranašystė išsipildė, šandien Vilnius laisvas ir nepriklausomas Lietuvos sostinė.

Šį mėnesį Lietuva šventia vėl didelę šventę. Prieš daug šimtų metų Vytautas Didysis pasirodė rugsėjo 8 dieną vainikavimosi karaliaus vainiku. Nors lenkai sutrukdė vainikavimo iškilmes, tačiau Vytautui buvo paskirtas karaliaus vainikas ir jį teisėtai galime vadinti Lietuvos karaliumi. Savo iškilmingam momentui pasirinko reikšmingą dieną. Rugsėjo 8 d. mes prisimename Dievo Motinos Marijos gimtadienį. Matomai Vytautas Didysis buvo didelis Marijos gerbėjas. Taigi rugsėjo aštuntoji yra dviguba šventė: religinė ir tautinė. Užsienyje gyvenę lietuviai eina į pamaldas ir ruošia minėjimus tų dviejų šventių progai.

Į jį pasimelskite į Mariją, kad Ji globotų Lietuvą šiomis sunkiomis dienomis. Ir popiežius Jonas Paulius antrasis prašė visus lietuvius atkreipti ypatingą dėmesį į Mariją, kad ji padėtų Lietuvai sustiprėti dvasiškai ir kad pakiltų iš bedievybės sutemų.

VASARA AMERIKOS DYKUMOSE

Mes važiuojame į pietus ir vakarus atostogauti. Man patiko Didysis Tarpeklis (Grand Canyon), kuriame matėme Colorado upę. Uolos raudonos, krūmai žali, o apatėje platus tarpekli. Jis skendo karščio ūkanose. Oi, koks grožis! Koks didingumas! Be to, buvome gamtos muziejuje Arizonos valstijoje. Ten buvo daug drižių ir daug kaktusų. Matėme bebrų ir erelių, pelyčių ir kolibrių. Geriausiai patiko barškuolės gyvatos. Labai patiko Dažytos dykumos (Painted Desert) platumos. Šios atostogos buvo išpūdingos.

Aliukas Šūgalis, Lemonto Maironio lit. m-ls mokyns. („Baltijos aidai“)

Tėvynės ZVAIGŽDUTĖ

Išleistas Lietuvių Mokytojų Sąjungos Chicago skyriaus



Rugsėjo aštuntosios šventei prisiminti

DAINAVOS KABARETAS STOVYKLOJE

Talentų vakaras buvo įdomus. Daug žmonių skambino pianinu. Keli dainavo, keli šoko, keli atliko gimnastikos pratimus. Penktas ir dešimtas būreliai turėjo galimybės atsistoti prie gražiai papuostų stalų. Kitiems teko sėdėti tik ant kėdžių. Mes padėjome papuostų stalą talentų vakarui. Kai baigėme darbą, atrodė labai gražiai. Puodukus ir lėkštes su aliuminiu apvyniojom. Prie rinkėjų gėlių, aprišome jomis puodukus. Ant puodukų viršaus uždėjome žvakes. Labai įtemptai dirbome, bet buvo linksma.

Inga Žymantaitė

Vakar naktį šokome, o po to miegojome. Šiandien matysime ir klausysime mūsų talentų. Po to pokyliausim, šoksime ir nesustosim visą naktį.

Dvylikas būrelis

Dainavos stovyklavietė labai panaši į Lietuvos gamtovaizdį: kalneliai, ežerėlis, miškas. 1956-1957 m. buvo pastatyti pirmieji pastatai: vasarinė salė, virtuvė ir du miegamieji namukai. 1961 m. buvo pastatyta svetainė ir garažas, o 1962 m. — seselių namas. 1963-1964 m. buvo pastatyti apšildomas pastatas, kuris dabar vadinamas baltuoju namu. Paruoštos aikštelės tenisiui, krepšiniui ir tinkliniui. Pastatyta valgykla vasarajantieji visuomenei aptarnauti.

Šiais metais Dainavoje stovyklavo ir gal dar stovykla: moksleiviai, jaunučiai, studentai ir sendraugiai ateitininkai, „angeliukai“, frontininkai, mokytojai ir tautinių šokių vadovai.

Aš pernai praleidau didelę dalį vasaros Dainavoje: vadovaudamas stovyklaukdamas arba tik apsilankydamas. Šiais metais neturėjau progos taip ilgai pabūti Dainavoje. Man Dainava yra labai svarbi vieta, kurioje aš galiu pailsėti, pamąstyti, pasidžiaugti ir pabendrauti lietuviškoje aplinkoje. Aš niekada neužmiršiu Dainavos ir kaip galiu užmiršti gyvendamas vos 30 minučių kelio nuo jos.

Almis Udrys, „Židinio“ neakivaizdinės mokyklos 11 sk. mokinys.

DAINAVA

Dainava yra labai svarbi lietuviška stovyklavietė. Ji yra prie Manchester miestelio, Michigan valstijoje, visai netoli nuo mano namų.

1950 m. Amerikos Lietuvių Romos Katalikų Federacija (ALRFK) sumanė įkurti vasaros stovyklavietę lietuvių jaunimui. 1952 m. buvo vėl sprendžiamas šis klausimas, o 1953 m. ALRFK seimas jau nutarė nupirkti stovyklavietę, tačiau šiais metais nebuvo įvykdyta. 1954 m. ARLKR kongresas

GATVĖS SARGĖS

Kai aš dar buvau pradžios mokykloje, mano draugė ir aš buvome paskirtos gatvės sargėmis prie bažnyčios. Po pamokų nuėjome į mums paskirtas vietas ir užsidėjome savo diržus. Buvo žiema, daug sniego lauke. Mano draugė pradėjo mėti sniegą į mane. Aš į ją. Ji, nenorėdama sušlapti, įbėgo į bažnyčios koridorių. Aš paskui ją su sniegu gniužtė rankoje. Tą sniegą gniužtė mečiau į ją. Tą metu pasirodė klebonas. Jis mane pašaukė vardu ir liepė man sutvarkyti ištrupusį sniegą. Klebonas manęs nebarė, bet aš jautiausi labai sugėdinta.

Onutė Utz, Čikagos lit. m-ls abiturientė

VILNELĖ (Legenda) (Tėsinys)

— Aš Vilnelė! — iš karto lengviau atsikvėpė upelis ir, suspindęs saulėje, nuplaukė, nuputojo. Dabar visoms pakrantėmis skardeno (garsiai pasakojau) savo vardą. Atėjo grakščios starnos, rūstūs (pikti) taurai, šernai, atkišę iltis (dantis), skroblai, jovarai ir pušys lingavo, bet upelis neišsigando ir nesustojė. Atrodė, kad visą laiką taip verpetuos ir džiaugsis.

Kartą pamatė aukštus kalnus. Ir kas Vilnei — apsuks linksma ir norėjo skubėti tolyn, kai puolė į plačius vandenius. Persigando ir aiškėjo. — Nebijok manęs, nerk tolyn, nes aš Neris. — Subangavo upė.

— Bet aš turiu savo kelią, nejaugi čia pasibaigsiu? — drums-tėsi (nerimo) Vilnelė.

— Taip. Mes visi baigiamės. Aš surenkau daugelį panašių upelių ir nešų į vakarus, kur teka Nemunas, mūsų didysis tėvas. Jam atiduodu save ir jus visus. Jis keliauja į marias, kurioms nėra nei pradžios, nei galo. Tačiau tavęs nenuskriausim, priimsim ir drauge. Sakyk, kaip vadiniš?

— Vilnelė.

— Menkas ir negražus vardas! Kaip tu gyvensi, kuo pasižymėsi? Manęs nesibijok, tau padėsiu, tik būk nuolanki (paklusni) ir mandagi, kaip dera (tinka) mažam.

Vilnelė nesuprato kalbos, dar šoko, verpetavo, kol pamatė, kad tikrai čia jos galas. Atsiduso gailiai ir vandenį atidavė Nerui.

Iš pradžių, iš tolimų, krūmais apaugusių pelkių, iš ežerų ir girių šaltinių vėl rinko lietuvių nešę pro žilvičius, lenkdama (plaukdama pro šalį) puikuolį ažuolą, draugaudama su beržu, skardėdama lakštingalomis. Ji pamėgo savo vagą — kalnelius ir klonius. Skubėjo vasarą, drumstėsi rudeni, nerimo žiemą, prisidengus ledu, o pavasarį tai siautė, tai putojo. daugelį vandenių ir daugelį metų nunešė į Nerį.

Paulius Jurkus (Bus daugiau)

Solistas sako korespondentui: „Tu gali parašyti laikraštyje, kaip mano balsas pripildė visą salę!“ — „Aš visą laiką stebėjau, kaip žmonės vienas po kito ap-leido salę, palikdami daugiau vietos tavo balsui!“